ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ВІЦЕБСКІ ПРАЛЕТАРЫ

Орган гаркому КП(б)Б, гарсавету і гарпрафсавету.

№ 9 | АЎТОРАК, 10 СТУДЗЕНЯ 1933 Г. | № 9

Новы калгасны лад,—піша «Праўда» ў перадавым артыкуле 8 студзеня,—створан, кулацтва разгромлена, карэньні капіталізму падарваны—такава кароткая, але вычэрпвальная формула перамогі сацыялізму ў савецкай вёсцы. Новы калгасны лад павінен быць умацаваны, укаранён—такава найкарацейшая формула задач партыі, усіх пралетарскіх арганізацый.

Умацаваць калгасны лад,—піша «Праўда», —гэта значыць перш за ўсё зламіць да канца супраціўленьне клясавых сіл, варожых сацыялізму. Маркс, Ленін, Сталін ня раз указвалі, што эксплёататарскія клясы не здаюцца без самых лютых баёў. У гэтых умовах роля органаў

Задачы КК-РСІ на сяле.

КК-РСІ на вёсцы становіцца асабліва значнай. У праграмным артыкуле аб рабоце КК-РСІ—«Лепш менш, ды лепш»—ЛЕНІН пісаў, што органам КК-РСІ трэба ўмець лавіць ашуканцаў, бюрократаў і нават прыдумваць асаблівыя хітрыкі для гэтага роду «лоўлі».

ЦК УсеКП(б) і краявыя КК,—піша «Праўда», —за апошнія месяцы распусьцілі рад раённых КК-РСІ за адсутнасьць належнай барацьбы з клясавым ворагам, з апартунізмам, з бюракратычнымі скажэньнямі ў рабоце савецкага апарату на сяле.

Ва ўвесь рост перад раённымі КК-РСІ стаіць задача палепшаньня і спрашчэньня работы усіх зьвеньняў савецкага апарату на сяле, ачышчэньня яго на сяле ад кулакоў і іх агентаў—правых апартуністаў і бюракратаў. Раённыя КК-РСІ павінны дапамагчы калгасам правільна весьці гаспадарку, падвышаць ураджайнасьць, ачысьціцца ад апартуністычных кіраўнікоў, ад клясава-чужых элемэнтаў, кулакоў, белагвардзейцаў, лодыраў.

«Праўда» падкрэсьлівае, што асноўная ўмова дзейснай работы КК-РСІ — прыцягненьне мас, апора на калгасны актыў. Кожную справу органы КК-РСІ павінны давадзіць да канца.

Засыпцы насенных і страхавых фондаў ня менш ударныя тэмпы, чым правядзеньню дзяржаўных загатовак.

ЗАСПАКАЙВАНЬНЕ НА СУЧАСНЫМ ЭТАПЕ ЗАГАТОВАК—НАЙГОРШЫ ВІД АПАРТУНІЗМУ.

АРГАНІЗАВАЦЬ ЗАСЫПКУ НАСЕННЫХ ФОНДАЎ І ІХ ХАВАНЬНЕ.

Набліжаецца вясна першага году другой пяцігодкі. Сустрэць 4-ю бальшавіцкую веснавую—пасеўную у поўнай баявой гатоўнасьці, забясьпечыць сваечасовую падрыхтоўку і поўнае выкананьне плянаў сяўбы—адказьнейшая задача партарганізацыі Віцебску, кожнай партячэйкі, сельсавету, праўленьня калгасу паасобку.

Распачаць ва-усю шырыню падрыхтоўку да вясны трэба зараз-жа.

Асноўнае ў падрыхтоўцы—забесьпячэньне пасеўплошчы насеньнем, стварэньне насенных і страхавых фондаў на ўсю плошчу, забесьпячэньне насеньнем кожнай культуры паасобку, згодна вызначанага пляну.

Сьнежаньскі пленум ЦК КП(б)Б устанавіў тэрмін сканчэньня засыпкі насенных і страхавых фондаў 15 студзеня. Праз пяць дзён канчаецца тэрмін, а па нашаму раёну пляны засыпкі насенных і страхавых фондаў застаюцца яшчэ далёка не выкананымі.

Ганебна праходзіць засыпка аўсу. Па раёну плян выкананы толькі на 49,5 проц. Асабліва ў прарыву па засыпцы аўсу сельсаветы: Бараўлянскі (замест 1139 цэнтнэраў па пляну, засыпаў 408), Віцебскі (583,4—78 цэнтнэраў), Даўжанскі (779—206), Старасельскі (762—125).

З засыпкай канюшыны яшчэ горш. Калгасы засыпалі 11 працантаў пляну, савгасы і каапгасы—17 проц. Калгасы Даўжанскага, Міхалёўскага, Рудакоўскага і Сялюцкага сельсаветаў не засыпалі яшчэ ніводнага кілёграма насеньня канюшыны. Дрэнна і па Замастоцкаму і Машканскаму сельсаветах, дзе плян засыпкі насеньня канюшыны выкананы толькі на 0,7 цэнтн. Аб чым гэта гаворыць? Аб тым, што кіраўніцтва калгасаў паказаных сельсаветаў не змагаюцца за вырашэньне кармавой базы, за павялічэньне калгаснага стада.

Засыпка насенных і страхавых фондаў цалкам залежыць ад ходу абмалоту. Абмалот ідзе чарапашнымі тэмпамі амаль што ва ўсіх калгасах і савгасах. Работа па абмалоту і ачыстцы збожжа не арганізавана. У радзе месц маюцца кулацка-шкодніцкія адносіны да абмалоту, з мэтай затрымаць засыпку насенных фондаў. У савгасе «Падбярэзьзе» тэхнічны дырэктар Крупчанка на паседжаньні бюро парт'ячэйкі гаворыць, што нечага мол сьпяшыць з абмалотам, незачым устанаўліваць кругласутачны абмалот, бо часу яшчэ хопіць для засыпкі насеньня. У калгасе „Замасточча“, Замастоцкага сельсавету, брыгадзір Мар'янкоў Васіль не даваляе калгасьнікам праводзіць абмалот, ачыстку збожжа ў яго адсутнасьці альбо яго жонкі.

У шмат якіх калгасах не будзе хапаць насеньня асобных культур (аўсу, вікі, канюшыны). Але гэта зусім не азначае, што на плошчу, на якую не хапае насеньня, непатрэбна засыпаць насеньне. Кожны калгас абавязаны поўнасьцю засыпаць насеньне на ўсю плошчу, вызначаную па пляну. Нехапаючую колькасьць насеньня той альбо іншай культуры трэба замяніць другой яравой культурай і нават жытам з мэтай абмену ў другім калгасе на насеньне, якога не хапае.

Але мала яшчэ стварыць насенныя і страхавыя фонды, трэба забясьпечыць захаваньне насеньня да вясны. Факты псаваньня насеньня ўжо зараз (у калгасах «Вялікая Чэрніца»—ільнонасеньня, «Скрыдлёва»—бульба, Замастоцкага сельсавету, у калгасах Старасельскага сельсавету псаваньне бульбы) гавораць за тое, што якасьць захаваньня засыпанага насеньня выпала з зроку дзейнасьці кіраўніцтва калгасаў і савгасаў. Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на якасьць хаваньня. У кожным савгасе, калгасе, калгасе зараз-жа трэба вылучыць адказнага таварыша за захаваньне насенных і страхавых фондаў.

Задача кожнага сельсавету, партячэйкі, праўленьня калгасу зараз заключаецца ў тым, каб патроіць тэмпы засыпкі насенных і страхавых фондаў, узяць пад сваё штодзённае кіраўніцтва гэтую работу, у кожным калгасе, савгасе, гаспадарцы аднаасобнікаў, шырока растлумачваць, што дазвол калгаснага гандлю хлебам будзе залежыць ад сваечасовай засыпкі насенных і страхавых фондаў.

Ад кожнага старшыні калгасу і кладаўшчыка на засыпанае насеньне сельсавет павінен адабраць падпіску аб тым, што яны абавязваюцца захаваць насенныя фонды да севу.

У кожным сельсавеце трэба неадкладна арганізаваць самаправерку ў калгасах і вёсках засыпкі насенных і страхавых фондаў, зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на сваечасовай засыпцы, на якасьць засыпанага насеньня, на якасьць захаваньня, памятаючы, што насеньне павінна быць добраякасным і ачышчаным.

Трэба праверыць людзей, маючых дачыненьне да засыпаных насенных і страхавых фондаў. На спэцыяльных сходах калгасьнікаў у кожным калгасе павінны быць абгавораны кандыдатуры загадчыкаў складамі, кладаўшчыкоў, вартаўнікоў, у мэтах рашучага адхіленьня ад гэтай работы чуждых і варожых нам элемэнтаў. У кожным калгасе з лепшых калгасьнікаў і камсамольцаў у вёсках з праверыных аднаасобнікаў арганізаваць кантрольныя пасты, якія-б праз дзень альбо два інфармавалі сельсавет, партячэйку аб ходзе засыпкі насенных і страхавых фондаў і ў якім становішчы яны знаходзяцца.

Трэба памятаць, што ніводзін калгас, ніводная аднаасобная гаспадарка неадкуль насеньня не атрымае. Пагэтаму кожны савгас, калгас, каапгас, кожная аднаасобная гаспадарка павінны сваю плошчу веснавой сяўбы 1933 году забясьпечыць насеньнем цалкам.

АБ ЗАВЯРШЭНЬНІ ЗАГАТОВАК І ЗАСЫПЦЫ НАСЕННЫХ ФОНДАЎ.

Пастанова бюро гаркому КП(б)Б ад 8 студзеня 1933 г.

У мэтах садзейнічаньня хутчэйшаму завяршэньню засыпкі насенных фондаў і ліквідацыі астачы па загатоўках, накіраваць у сельсаветы 15 адказных работнікаў. Падбор кандыдатур даручыць Стронгіну.

Абавязаць тав. Леўшына забясьпечыць штодзённае прадстаўленьне зводак аб ходзе засыпкі насенных фондаў у разрэзе культур, а таксама і па гародніне.

Абавязаць т. Розэнблюма рэгулярна апублікоўваць у друку зводкі аб ходзе засыпкі насенных фондаў.

Абавязаць старшынь сельсаветаў, сэкратароў сельпарт'ячэек арганізаваць засыпку насенных фондаў так, каб нехапаючае насеньне ў асобных калгасах было забясьпечана за кошт рэсурсаў па сельсаветах. Пры недахопе аднэй з зернавых культур засыпаць другія культуры для вытварэньня абмену.

Даручыць упаўнаважаным ГК па сельсаветах арганізаваць работу па засыпцы насенных і страхавых фондаў па аднаасобным сэктары.

Абавязаць гарЗА на справе забясьпечыць пасьпяховую і поўную засыпку насен-фондаў, як па калгасах, так і па аднаасобным сэктары.

Прасіць гарКК прыцягнуць да адказнасьці асоб, вінаватых у непрадстаўленьні зводак аб ходзе засыпкі насенфондаў. Тав. Леўшыну паведаміць гарКК віноўных у непрадстаўленьні зводак.

Сэкратар ГК КП(б)Б Міцькоў.

Загатоўкі малака.

Па сутнасьці загатоўкі яшчэ не разгарнуліся.

8-га студзеня на загатпункты Белкаапмалако паступіла 544 літра малака. Калгасамі і савгасамі Віцебскага раёну здана 237,5 літраў, Лёзьненскага раёну здана 306,5 літраў і 26 кілёграм сьмятаны.

Ад калгасаў Віцебскага раёну паступіла: калгасу «Пабеда» (В.-Лётчанскага сельсавету)—70 літраў, «Шлях Ільліча» (Даўжанскі сельсавет)—61,5 літраў, „Бальшавік“ (Бабініцкі сельсавет)—36,5, імя Калініна (Сялюцкі сельсавет)—36, савгас «Лужасна»—33,5.

Ад Стасеўскага сельСТ (Лёзьненскі раён)—184 літра малака і 26 кілёграм сьмятаны, калгасу „Бальшавік“ (Каралёўскі сельсавет)—122,5 літраў малака.

Тэмпы паступленьня малака вельмі марудныя. Большасьць калгасаў і працоўныя аднаасобнікі Віцебшчыны не прыступілі да выкананьня плянаў па загатоўкам малака.

Плян па загатоўкам малака павінен быць добра абгавораны на сходах калгасьнікаў, аднаасобнікаў. Да ўхіляючыхся ад выкананьня загатовак малака неабходна прыняць зараз-жа самыя суровыя меры і прымушаць іх неадкладна выконваць дадзеныя ім пляны па загатоўкам малака. Малако на прыёмачныя пункты павінна паступаць бесьперабойна.

Сурова караць за псаваньне насенных фондаў.

Увосень 1932 году савгасы і калгасы засыпалі насенфонды бульбы. На парадку сёньняшняга дню—ахаваць іх ад страт у зімовы час; гэта важнейшы момант у справе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы 1933 году. Ад гэтага залежыць посьпех выкананьня пляну пасадкі бульбы.

Факты гавораць аб тым, што справа захаваньня бульбы ў зімовы час у савгасах і калгасах не наладжана ў належнай меры. У калгасе імя Сталіна, Рудніцкага сельсавету, у брыгадзе Паўлоўшчына згніла [illegible] бульба, у брыгадзе [illegible] і турнэпс. У калгасе Церасполь [illegible] бульба мокрай і паражонай гніласьцю. [illegible] настолі (калі паловы мэтры вышыні), [illegible] з-за адсутнасьці дастатковай вэнтыляцыі буртоў. Вінаватыя ў гэтым брыгадзір паўлоўшчынскай брыгады калгасу імя Сталіна і агароднік калгасу Церасполь павінны адказаць перад пралетарскім судом.

Тое-ж наглядаецца і ў калгасах імя Карла Маркса, Сялюцкага сельсавету, «Іскра», Віцебскага сельсавету, дзе адзначаны выпадкі псаваньня буракоў і бульбы.

Усё гэта толькі сыгналы. Трэба кожнаму калгасу праверыць свой насенфонд бульбы. [illegible] зьніжэньне тэмпэратуры лежкі, арганізаваць, калі патрэбна, пераборку бульбы і інш.

Дырэктары савгасаў і праўленьні калгасаў павінны кожную дэкаду ведаць аб становішчы хаваньня бульбы і іншых насенматар'ялаў.

Аграном «Віцебскага пралетара» А. Лало.

Вінаватых у страце насеньня гародніны—да судовай адказнасьці.

У краме былой канторы Плодакалгасцэнтру (Ленінская, 19) ад вясны 1932 г. засталося нескарыстаных 32 кгр. насеньня памідор і 180 кілё буракоў. Працаўнікі крамы Семеньнікава, Флейшэр і інш. і загадчык канторы Янушэвіч нікольні не зварачвалі ўвагі на гэту каштоўнасьць, і ў той час, калі гародняга насеньня не хапае ў калгасах—дрэнна захоўвалі яго, у выніку чаго мышы зьелі 8 кілёграм насеньня памідор.

Трэба ахоўваць насеньне гародніны ад шкоднікаў.

А. Л.

У Рудаках парт'ячэйка ігнаруе нізавы друк.

Рудакоўскі сельсавет за ганебнае выкананьне загатовак сельска-гаспадарчай прадукцыі занесены на чорную дошку. Гэта здарылася таму, што кулацка-заможная частка вёскі, якая адкрыта агітавала сярод працоўных аднаасобнікаў не здаваць дзяржаве сельска-гаспадарчых прадуктаў, не атрымлівала з боку партыйнай ячэйкі і сельсавету належнага бальшавіцкага адпору.

НАСЬЦЕНГАЗЭТЫ, ЯК ПРЫ СЕЛЬСАВЕЦЕ, ТАК І Ў КАЛГАСАХ СТАЯЛІ Ў БАКУ АД ЗАГАТОВАК. Насьценгазэта пры сельсавеце не узяла пад агонь бальшавіцкай самакрытыкі віноўнікаў зрыву пляну загатовак, бязьдзейнічаючых членаў сельсавету і камсоды сабатуючых загатоўкі, не паказала на канкрэтных прыкладах падрыўную работу кулакоў і падкулачнікаў. Насьценгазэта ў Кастрычніцкіх сьвят не выходзіць. Партыйная ячэйка ніякіх захадаў не прымае да таго, каб наладзіць выпуск насьценгазэты.

Насьценгазэты калгасаў у сваёй большасьці за апошні час зусім ня выходзяць. У калгасе „Чухвары“ апошні нумар насьценгазэты вышаў больш як 4 месяцы таму назад. У насьценгазэце калгасу імя Сталіна за апошнія 3 месяцы зьмешчана было тры заметкі. У калгасах „Шлях да сацыялізму“, „Дырыжабль“ і імя Чарвякова насьценгазэты зусім не маецца.

Партыйная ячэйка на чале з Сьцяпанавым апартуністычна недаацэньвае ролю нізавога друку ў барацьбе за выкананьне гаспадарча-палітычных задач, стаячых перад калгасам, сельсаветам і партыйнай ячэйкай. Такому становішчу неадкладна патрэбна пакласьці канец. Партыйная ячэйка зараз-жа павінна разгарнуць работу па наладжваньні насьценгазэт, узмацніўшы рэдкалегіі вытрыманымі членамі партыі.

Брыгадзір „В. П.“ Сіпко.

АД РЭДАКЦЫІ: БЯЗУМОЎНА ЗА ГЭТКАЕ СТАНОВІШЧА НІЗАВЫМ ДРУКАМ ПА РУДАКОЎСКАМУ СЕЛЬСАВЕТУ НЯСЕ АДКАЗНАСЬЦЬ НАРАЎНЕ З ПАРТ'ЯЧЭЙКАЙ І „ВІЦЕБСКІ ПРАЛЕТАРЫ“, АБАВЯЗАК ЯКОГА КІРАВАЦЬ НІЗАВЫМ ДРУКАМ. ДЛЯ НАЛАДЖВАНЬНЯ РАБОТЫ НІЗАВОГА ДРУКУ Ў РУДАКОЎСКІМ СЕЛЬСАВЕЦЕ РЭДАКЦЫЯ ПРЫМАЕ АДПАВЕДНЫЯ МЕРЫ.

СЫН КУЛАКА—САБАТАЖНІК ЗАГАТОВАК КАЛОНІЦКІ ВЫКЛЮЧАН З ПАРТЫІ.

Пастанова гаркому КП(б)Б ад 7 студзеня 1933 г.

Калоніцкага, як злоснага сабатажніка загатовак, клясава варожага элемэнта (бацька яго кулак Мікалаёўскага сельсавету, зараз арыштаваны), пралезшага ў партыю з мэтай [illegible]одзіць сацыялістычнаму будаўніцтву (дапамагаў ухіляцца кулакам ад выкананьня загатовак)—з кандыдатаў партыі выключыць.

Даручыць пракурору неадкладна прыцягнуць Калоніцкага да судовай адказнасьці.

Становішча засыпкі насенных і страхавых фондаў па раёну на 7 студзеня 1933 году

(у цэнтнерах).

Назва сельсаветаў.	Авёс Плян	Авёс Выкан.	Ячмень Плян	Ячмень Вык.	Інш. зернав. Плян	Інш. зернав. Вык.	Бабовыя Плян	Бабовыя Вык.	Віка Плян	Віка Выкан.	Ільнонасеньне Плян	Ільнонасеньне Вык.	Бульба Плян	Бульба Вык.	Канюшына Плян	Канюшына Вык.
Бараўлянскі	1139	408	393	451	63	66,3	31	27	423	178	53	42	4431	3730	25	2,7
Бабініцкі	1239,4	450	486	476	82	105,5	93	43	601	170,5	84	60,6	7648	6157	32	6,2
Віцебскі	583,4	178	198	236	16,5	22	49,5	21	172	127,7	7,92	28	3672	2969	30	14,2
В.-Лётчанскі	722	389	305	410	43	46,4	64	30	364	159	48,9	24,5	3233	2776	30	4,0
Даўжанскі	779	221	338	202	50	60	66	14	449	180	53	45	3647	2686	29	—
Міхалёўскі	527	477,4	295	151	24	28,5	13	3,2	172	181,3	48	34,5	2775	2991	22	—
Рудніцкі	1537	867	446	407	81	50	79	37	539	304	83	47	6732	6006	32	3,8
Рудакоўскі	1287	698	368	439	48,9	102	96	89	537	329	40	24	6120	5945	29	—
Сялюцкі	894	599,4	288	318	11,4	9,8	69	52,8	453	237	47	30,9	5610	5264	31	—
Старасельскі	762	125	370	241	27	8	34	2	163	52	40	8	3388	3789	32	1,5
Ялагінскі	391	354	132	174	6,6	8,9	13,4	29,1	76,6	96,1	6,6	5,9	4897	4803	21	11
Машканскі	827	760	301	333	135	161	82	94	283	214	106	67,6	4672	6156	31	0,7
Замастоцкі	1448	761	546	461	149	145	107	90	676	434	158	137	6793	5768	32	0,7
Шумнянскі	975	499	441	551	29	22,6	118	137	521	463	36	30,5	6406	6254	32	1,5
Мікалаёўскі	861	412	260	206	83	93,6	73	69	248	127	64	49	2875	2898	32	2,0
Разам	13971,8	7184,8	5162	5056	854,4	928,6	988	738	5627,6	3252,6	874,8	634,5	72804	68 83	440	48,6
% выкан. па калгасах		51,4		97,9		107,5		74,5		57,8		72,3		93,6		11,0

Першаму году другой пяцігодкі—бальшавіцкія тэмпы.

ГНАЦЬ У ГАРУ ВЫКАНАНЬНЕ ПЛЯНУ.

ШЧАЦІНА.

ПА ШЧАТКОМБУ за 7-е студзеня прамфінплян выкананы на 105,8 проц. (114,8 проц.*).

З перавыкананьнем прамфінпляну ідуць цэхі: шчотачны—117,2 проц., утыльцэх—113,7 проц., шчаціны—101,9 проц. Пляцецца ў хвасьце воласапрадзільны цэх—86,1 проц. выкананьня.

АБУТАК

АБУТКОВАЯ ФАБРЫКА імя Лекерта за 7-е студзеня выпрацавала 2720 пар абутак, выканаўшы план на 92 проц. (90,8). Якасьць выраблёвай прадукцыі нездавальняючая —81,3 проц. першага гатунку. Вінтавы цэх, пару дзён пад рад перавыканаўшы свой дзённы плян, 7-га студзеня зьнізіў тэмпы, выканаўшы вытворчае заданьне на 90,3 проц. (101 проц.), у параўнаньні з мінулым днём значна падцягнуўся рантавы цэх—95,4 проц. выкананьня (7,36 проц.).

*) У дужках паказан процант выкананьня пляну за мінулы дзень.

ПАНЧОХІ.

НЯЗНАЧНАЕ ЎЗЬНЯЦЬЦЕ проценту выкананьня пляну мы маем за 7-е студзеня па панчошнай фабрыцы імя Клары Цэткін—92,6 проц. (91,3 проц.) Посьпехі ў рабоце мае мотальны цэх, які, як і ўчора, перавыканаў свой дзённы плян—109,7 проц.(111,5 %). Недавыканаў сваё дзёнае заданьне швэйнаштопальны цэх, выпусьціўшы 4460 дзесяткаў пар панчох—62,6 проц. пляну і вязальны цэх—4136 дзесяткаў пар—85,2 проц.

ФАНЭРА.

УЖО НЕКАЛЬКІ ДЗЁН, як фанэрны завод недавыконвае сваю экспартную праграму. За 7-е студзеня па выпуску экспартнай прадукцыі плян выкананы на 95,9 проц. (87,77 проц. Па валавой прадукцыі выпрацавана 72 кубамэтры, што складае 81,83 проц. выкананьня заданьня (104,67 проц.).

ДОШКІ.

ЛЕСЗАВОД ІМЯ ПРАВДЫ 7-га студзеня расьпіліў на 32,54 кубамэтра больш чым 6 студзеня, выканаўшы дзённае заданьне на 84,5 проц. супроць 76,31 проц. за 6 студзеня.

11 СТУДЗЕНЯ—СХОД ПАРТАКТЫВУ.

11 студзеня, а 7 гадзіне ўвечары, у клюбе панчошніц, склікаецца

ГАРАДЗКІ СХОД ПАРТЫЙНАГА АКТЫВУ па пытаньню аб выніках сельска-гаспадарчай загатоўчай кампаніі і задачах партарганізацыі.

На сход запрашаюцца: трыкутнікі прадпрыемстваў, сэкратары і члены бюро калектываў і ячэек КП(б)Б, парторгі, групоргі, ваенкомы і сэкратары парткалектываў вайсковых часьцей, члены ЦК і ЦКК КП(б)Б, члены пленуму гаркому і гарКК КП(б)Б, члены фракцыі гарсавету і гарпрафсавету, члены гаркому камсамолу, сэкратары камсамольскіх калектываў і ячэек (члены партыі).

Прапускі можна атрымаць у гаркоме КП(б)Б, у пакоі № 8, з 10 да 4 гадз. дню.

Сэкратар гаркому КП(б)Б МІЦЬКОЎ.

КАЛГАСЬНІК—ГАСПАДАР КАЛГАСУ

І ТАМУ, АКТЫЎНЕЙ ПАВІННА БЫЦЬ ЯГО БАРАЦЬБА З РАСХЛЯБАНАСЬЦЮ, БЕЗГАСПАДАРЧАСЬЦЮ, З РАСКРАДВАНЬНЕМ НАРОДНАЙ УЛАСНАСЬЦІ.

Ачысьціць калгасы ад кулакоў, ад шкоднікаў, ад вароў!

ЗЬНІШЧЫЦЬ БЕЗГАСПАДАРЧАСЬЦЬ.

КАЛГАС «ЧЫРВОНЫ АРАТЫ», Замасточскага сельсавету, добра справіўся з апрацоўкай ільну. Свасчасова і цалкам выканаў усе віды загатовак, ня маючы пляну, пасадзіў 6 га саду. Але побач з дасягненьнямі ў калгасе маецца шмат фактаў безгаспадарчасьці, якія патрабуюць безадкладнага выпраўленьня.

Каля 50 пудоў ільняных галовак зьедзе на зьвёлай. Два вазы згніло кармавой вікі. Як у доглядзе, так і рабоце з коньмі існуе поўная абязьлічка. Бываюць выпадкі, калі коні пасьля работы застаюцца без усялякага догляду, не выпражанымі, альбо прывязанымі да цялегі і ў стайню не адводзяцца, стаяць без корму, а на заўтра іх зноў запрагаюць работаць. Коні не маюць выхаднога дню.

Вучот калгаснага стада авец адсутнічае. Пры пастаноўцы авец на вікову парыяд калгасьнікі абмянялі сваіх горшых авец на калгасных—лепшых, а кіраўніцтва калгасу аб гэтым ня ведае.

Уся гэтая безгаспадарчасьць ствараецца таму, што шмат калгасьнікаў ніздбайна адносіцца да калгаснай маёмасьці, а праўленьне калгасу на чале са старшынёй Грышанавым Барысам не вядзе жорсткай барацьбы з расхлябанасьцю сярод калгасьнікаў, за ўмацаваньне працоўнай дысцыпліны.

Бязручанка.

ПІПКІНУ НЯ МЕСЦА Ў КАЛГАСЕ.

(Ліст калгасьніка).

У КАЛГАСЕ ПАБЕДА, В.-Лётчанскага сельсавету, Піпкін Сямён да калгаснай маёмасьці адносіцца шкодніцкі. Хто ён такі? Піпкін да ўступленьня ў калгас быў заможнікам. У калгасе ён працуе дрэнна, прагульвае, больш п'янствуе, чым работае. Па віне Піпкіна прышлося выбракаваць коня (якога ён прывёў у нягоднасьць). На заўвагі калгасьнікаў ён адказваў: «Забіў аднаго каня, дадуць другога і другога заб'ю, на мой век хопіць, а там, гляды, і калгас развалідца». Піпкін сьвядома падрывае калгас ізнутры, ён з гэтай мэтай і прышоў у калгас. Піпкін неадкладна павінен быць выкінуты з калгасу і сурова пакараны.

Калгасьнік.

ВОРА ЗАХАРЭНКА ТРЭБА ЖОРСТКА СУДЗІЦЬ.

(Ліст калгасьніка).

КАЛГАС «БЯРОЗА», В.-Лётчанскага сельсавету, зьяўляецца адным з буйнейшых калгасаў раёну. Кіраўніцтва гэтага калгасу засьмечана чуждым элементам. На чале калгасу доўгі час сталі людзі, здрадзіўшыя партыі (зараз яны выключаны з яе раду), а на чале брыгад стаяць кулацкія і заможныя элементы.

Брыгадзір Захарэнка ўвясну разбазарыў 48 пудоў жыта, якое раздаў сваім сваякам, былым цьвёрдазаданьнікам: Андрэеву Сямёну—12 пудоў, Дзядзінкіну Андрэю—18 пудоў і сабе ўзяў 18 пудоў. Кіраўніцтва калгасу аб гэтым добра ведала, але ніякіх захадаў не прыняла.

Пры абмалоце хлеба адразу ня важыцца. Толькі пасьля таго, як паляжыць невалькі дзён на таку, яго бяруць на вучот, а гэта дае магчымасьць красьці хлеб.

Тут толькі прыведзены адзінічныя факты з тэй масы злоўжываньняў, якія маюцца ў гэтай брыгадзе. Новаму кіраўніцтву калгасу належыць зараз-жа праверыць работу брыгадзіра Захарэнка і зрабіць належныя вынікі.

Ведаючы.

ІНСТРУКТАР ГАРСАВЕТУ ПРУСАЎ БЯЗЬДЗЕЙНІЧАЕ І П'ЯНСТВУЕ.

У КАЛГАС „СКРЫДЛЁВА" для дапамогі ў наладжваньні вучоту, разьмяркоўваньня ўраджаю і садзейнічаньню ў выкананьні пляну загатовак быў накіраван інструктар гарсавету Прусаў. Але гэтыя даручэньні ён не жадае выконваць. Ён тут займаецца п'янкай, не звярачваючы ніякай увагі на тое, што калгас яшчэ не выканаў загатовак гародніны, не падрыхтаваўся да разьмеркаваньня ўраджаю.

Калгасьнікі абураны паводзінамі Прусава і патрабуюць неадкладнага адкліканьня яго з калгасу і прыцягненьня да суровай адказнасьці.

Брыгада: «В. П.»: Раськін, Шаўскі, Міхайлаў, Сьпірыдонаў, Браўдэ.

ІСЬПЕНКОЎ ПАТУРАЕ БЕЗГАСПАДАРЧАСЬЦІ.

(Ліст брыгадзіра).

У КАЛГАСЕ „СВАБОДА", Старасельскага сельсавету, насенная віка і канюшына згнілі, а астаткі растаскваюцца сьвіньнямі. Жыта згніло каля 50 пудоў. Кармы раскрадваюцца, няма вучоту.

Вучот працадзён у калгасе наладжаны вельмі дрэнна, некаторым калгасьнікам прыпісаны фіктыўныя працадні, па якім яны атрымалі фураж і прадукты. Старшыня калгасу Ісьпенкоў і ўсё праўленьне ніякіх захадаў не прымаюць да выкарчоўваньня ў калгасе недахопаў, якія вядуць да разбурэньня.

Належным арганізацыям патрэбна прыняць захады да таго, каб прымусіць праўленьне калгасу „Свабода" тэрмінова зьнішчыць маючыяся недахопы ў калгасе. Брыгадзір Берман.

...А ПРАЎЛЕНЬНЕ ЎСЁ ЯШЧЭ БЯЗЬДЗЕЙНІЧАЕ.

У КАЛГАСЕ „КАМІНТЭРН", Шумлянскага сельсавету, безгаспадарчасьць. Гэтаму садзейнічае старшыня праўленьня. У калгасе маецца шмат выпадкаў варахства, адсутнічае правільны вучот працы, частыя выпадкі разбазарваньня брыгадзірамі працадзён, няма адказнага за правільны вучот і выдаткаваньне корму.

У брыгадзе № 1 Селядцовымі Пятром, Аляксандрам, Захарам і Вольгай самавольна абмалочана 67 коп калгаснага жыта і ўкрадзена каля 80 пудоў збожжа. У гэтай-жа брыгадзе ў калгасьніка Канаваленка Мікалы ў час пасадкі яго ў горад прапаў конь. Праўленьне-ж калгасу на гэта не рэагуе.

Аднаасобнікам вёскі Скрабні Селядцовым Даніілай пакрадзена калгасная салома, аб чым быў складзен акт і дасланы ў праўленьне калгасу, але, калі ў гэтай вёсцы адбываўся сход, сакратар партыйнай ячэйкі Лёўшы узяў гэтага аднаасобніка пад абарону, кажучы, што гэта дробязь і ня варта аддаваць пад суд, лепш справу так уладзіць, на што згадзіўся і старшыня калгасу Канаваленка і акт не быў накіраван у суд.

У брыгадзе № 5 з-за бязьдзейнасьці брыгадзіра Іванова Хвёдара, які не паставіў свасчасова вартаўніка каля стайні, украдзены конь. Стайня знаходзіцца без усялякай аховы і ня мае нават дзьвярэй. Іваноў не вядзе ніякага ўліку работы калгасьнікаў, кніжкі калгасьнікаў запаўняюцца фактамі «са столі». Маюцца выпадкі прыпісаньня працадзён сваёй жонцы. Праўленьне калгасу ніякіх захадаў да наладжваньня вучоту працы ня прымае.

У калгасе пануе абязьлічка, коні не прымацаваны да калгасьнікаў, у рэзультаце гэтага коні вельмі замораны і худыя. Праўленьне і ў гэтым напрамку бязьдзейнічае.

Малочная жывёла без усялякага дагляду. Брыгадзір Мастыка ня выконвае даручаную яму работу, ня прымае пад дагляд і ахову корм.

Брыгадзір брыгады № 2 Ліпаценка Сямён зрывае лесазагатоўкі. Ён ня выпусціў яшчэ дагэтуль брыгаду на лесазагатоўкі, кажучы, што ў яго няма вольных рук, а маюцца выпадкі, калі гэты Ліпаценка не дае працы калгасьнікам і пасылае іх да дому.

Загадчык гаспадаркай Іваноў Нікіпар ня ўбраў інвэнтар, у рэзультаце чаго дыскавая барана і бульбакапалка паржавелі, сарай з хлебам стаіць без даху, хлеб псуецца.

Праўленьню калгасу неабходна прымусіць ліквідаваць прарывы ў інтарэсах гаспадарчага ўмацаваньня калгасу, а вінаватых прыцягнуць да адказнасьці.

Брыгада «В. П.»: Севасьцеенка.
Казанскі,
Грынман

У ПЕРШУЮ ЧАРГУ БРЫГАДЗІР АДКАЗВАЕ ЗА СТАНОВІШЧА Ў БРЫГАДЗЕ.

(Ліст брыгадзіра).

КАЛГАС ІМЯ МОПР, Сялюцкага сельсавету, знаходзіцца ўвесь час у прарыве. У калгасе пануе безгаспадарчасьць і абязьлічка. Галоўнымі віноўнікамі безгаспадарчасьці на жаль зьяўляюцца кіраўнікі брыгад. Некаторыя з іх самі не працуюць і не сочаць за даручанай ім справай. Вось факты.

На чале стаіць Разумоўскі Н. садова-гародняя брыгада, былы чыноўнік. Ён сам у брыгадзе фізычна не працуе і як належыць, не кіруе работай калгасьнікаў. У гэтай брыгадзе памёрзла і згніла капуста, каля аднаго га памёрзла буракоў.

Цяпер аб брыгадзе № 1 (брыгадзір Веташнікаў З., член КП(б)Б, старшыня рэўкамісіі). У гэтай брыгадзе засталося ня скошанай канюшыны каля 20 га, каля 4-х га сенажаці, кабыліцы сбрасваюць. Веташнікаў на работу зьяўляецца позна, у час работы ўходзіць дамоў, нянчыць свайго сына. Як старшыня рэўкамісіі, Веташнікаў у калгасе нічога не зрабіў.

Гаталёў Якаў—МТФ кіраўнік. Жывёла час стаіць у бруду, бываюць факты, калі яна па цэлым дням не атрымоўвае корм. Вучот малочнай прадукцыі на фэрме амаль адсутнічае. Кармы Гаталёў для фэрмы не загатовіў, а якія маюцца разбазарваюцца. Зарэзана 12 гадовых цялят. Пабудова скотніка сарвана, жывёла пастаўлена ў цёмных, брудных сялянскіх хлявох.

За сьвіньнямі, якія даручаны Гаталёву, ён зусім не глядзіць. У сьвінарніку брудна, няма кармушак, сьвіньні таксама не забясьпечаны кармамі.

З боку Прудніквава Васіля мелася выпадак пакражы калгаснай маемасьці. Складзены акт, але чамусьці Пруднікаў да адказнасьці не прыцягнуты. Інвэнтар, цэлегі, сельгасмашыны стаяць паламанымі, не рамантуюцца.

Аб гэтых фактах безгаспадарчасьці ведае старшыня сельсавету Чевядаеў, сакратар парт'ячэйкі Труханаў але ніякіх захадаў не прынята да зьнішчэньня безгаспадарчасьці ў калгасе.

Брыгадзір.

З ПОШТЫ „ВІЦЕБСКАГА ПРАЛЕТАРА" ПАЛАЦ ПРАЦЫ 3-ці ПАВЕРХ.

Забрукуйце шлях на фанэрны.

(Ліст рабочага).

Вельмі трудна дабрацца з гораду да фанэрнага заводу, які знаходзіцца ў Пралетарскай слабадзе. У вясну і восень дарога становіцца зусім непраходзімай і ў гразі вязнуць людзі і коні. З-за адсутнасьці брукаванай дарогі парушаецца нармальнае снабжэньне заводу прадуктамі. Здараецца, што прыходзіцца затрачваць цэлы дзень на тое, каб з гораду прывезьці на завод хлеб. З-за перабояў у снабжэньні часта ствараюцца вялікія чаргі, у якіх рабочым прыходзіцца прастаяваць па некалькі гадзін.

Заводакіраўніцтву сумесна з гаркамгасам неабходна пабудаваць шлях да фанэрнага заводу.

Янка тутэйшы.

АД РЭДАКЦЫІ. Мы чакаем адказу на гэты ліст ад камгасу і гарпляну. Мы лічым, што ў плян упарадкаваньня гораду на 1933 г. павінны быць уключаны работы на забрукаваньні шляху на фанэрны завод.

Чаму нерацыянальна скарыстоўваюць фабзавучнікаў.

(Ліст фабзавучніка).

ФЗВ швейнікаў выпусьціў для швейнай фабрыкі «Сьцяг індустрыялізацыі» 42 кваліфікаваных рабочых, якія павінны выконваць самыя адказныя апэрацыі.

Як-жа ў сапраўднасьці скарыстоўваюцца гэтыя кваліфікаваныя кадры? А скарыстоўваюцца яны вось як: адну частку скончыўшых ФЗВ пасадзілі на апэрацыі 3-га разраду, другую—на пашыўку дзіцячых бялізны. Многіх пасадзілі на строчку ваты—працэсы 1-га і 2-га разрадаў.

Мы лічым, што такое нерацыянальнае скарыстаньне кваліфікаванай рабсілы, на падрыхтоўку якой затрачана шмат грошай і часу, зьяўляецца злачынным. Скончыўшых ФЗВ трэба скарыстоўваць выключна на кваліфікаванай рабоце.

Масарскі, Ходзікаў, Іофэ.

АД РЭДАКЦЫІ. Адказ на ліст фабзавучнікаў чакаецца ад адміністрацыі «Сьцягу» і ад гаркому ЛКСМБ.

„Як гэта расцэньваць".

(Ліст актора).

У вясну мінулага году, аддаючы два тыдні свайго чарговага адпачынку, дзьве брыгады БДТ 2 у колькасьці 22-х асоб выехалі для культабслугоўваньня веснавой пасеўнай кампаніі ў калгасах і саўгасах Магілёўшчыны.

Грамадзкасьць Магілёўшчыны вылучыла спэцыяльны фонд для аплаты акторскіх брыгад, якія з вялікімі посьпехамі выканалі свае заданьні і нават неравыканалі, за што атрымалі блiскучыя водгукі. Дырэкцыя-ж БДТ 2 свойму ацаніла працу брыгад і замест прэміяваньня актораў, атрымаўшы грошы ў Магілёве, растраціла іх на іншыя патрэбы, а работнікам нічога не заплацілі. Як гэта расцэньваць?

Актор З.

Ад рэдакцыі: Чакаем адказу на сутнасьць ад дырэкцыі і мясцкому БДТ 2.

„За што я плаціў грошы"?

(Ліст настаўніка).

У 1930 годзе мною было куплена вэлёабавязацельства (я працую ў бачэйкаўскім дзіцячым доме, у сучасны момант выхавацелем і піанэрпрацаўнікам. У мінулыя годы працаваў настаўнікам). Грошы за вэлёабавязацельства патрэбна было плаціць штомесячна, што я і рабіў. Мне прыходзілася пяць разоў езьдзіць у віцебскую цэнтральную ашчадкасу № 32, каб далі талён на атрыманьне вэлёсыпэду. Апошні раз—15 кастрычніка 1932 г. мой рахунак узялі да зусім ануляваалі і сказалі, што я вэлёсыпэд не атрымаю. Я працую за 20 кілёмэтраў ад раёну, часта прыходзіцца хадзіць у раён па ўсялякім справам і пагэтаму я купіў сабе вэлёабавязацельства. Вэлёсыпэды патрэбна было атрымаць у красавіку, а мне і да гэтага часу яго ніяк ня могуць выдаць. Прашу рэдакцыю «Віцебскага пралетара» пасадзейнічаць мне атрымаць вэлёсыпэд, за які я заплаціў грошы, а валакітчыкаў прыцягнуць да адказнасьці.

І. В. Семянец.

Перадайце пустуючы дом—калгасу пад клюб.

(Ліст калгасьніка).

У калгасе «Камунар», Старасельскага сельсавету няма памяшканьня пад культурна-асьветную ўстанову; сярод калгасьнікаў не вядзецца ніякай культасьветнай працы. Ідуць дні, месяцы, гады без культурнага жыцьця. Тут-жа, пад бокам калгасу (каля Юзуфаўскага млыну) стаіць памяшканьне, ужо 4 гады, як няма над ім адпаведнага гаспадара, няма яму рамонту. Праз дзіравую страху льле дождж, гніе столь і сьцены дому. Былі новыя падвойныя рамы, але гаспадара няма і рамы нехта ўкраў. Гэты дом належыць віцебскаму млынтрэсту, які калісьці думаў адрамантаваць яго пад клюб для прыяжджаючых на млын, але няма сродак—таму няхай яшчэ пагніе. Тав. рышы з млынтрэсту, вы хаця-б адрамантавалі юзуфаўскі млын, у якім страха як рэшато! А дом ня дрэнна адпусьціць калгасу, які прыстасуе яго пад клюб для калгасьнікаў, ды і прыяжджаючыя на млын будуць карыстацца. Недалёка знаходзіцца школа, дзе працуюць два настаўнікі, якія-б маглі ва ўсю шыр разгарнуць культурную работу.

Адгукніцеся на просьбу калгасьнікаў, адрамантуйце памяшканьне, каб зусім ня згніла, перадайце дом калгасу пад клюб.

Калгасьнік калгасу «Камунар» Міхмельд.

Кулака Шабуня выкінуць з калгасу.

(Ліст настаўніка).

У КАЛГАСЕ ІМЯ СТАЛІНА —Машканскага сельсавету ў брыгадзе «Чырвоная гара» знаходзіцца былы буйны кулак ШАБУНЯ КАСТУСЬ—сын папа. Да рэвалюцыі ён меў больш за 100 га зямлі, 10—15 кароў, 2—3 коні, 15—20 сьвіней і стада авец. Гаспадарка яго сям'і ліквідавана, як кулацкая, а Кастусь нейкім чынам пралез у калгас і зараз шкодзіць калгаснаму будаўніцтву. Ён агітуе калгасьнікаў за невыхад на работу, прыкідваючыся пры гэтым дурачком. Большасьць грамадзян вёскі: Масейкі, Апарчонкі і Ярошкі працавалі ўвесь час у гэтага кулака. Я і мой бацька таксама працавалі ў Шабуні ў якасьці батракоў за некалькі капеек у дзень.

Шабуня К. мае сярэднюю адукацыю, скончыў настаўніцкую сэмінарыю, ён не дурны, а проста прыкідваецца дурачком і пад гэтым выглядам вядзе работу па развалу калгасу. Шабуня тэрмінова павінен быць выключаны з калгасу і выселен з тэрыторыі калгасу.

Машкей А. С.

Селязьнёў—кулак-сабатажнік загатовак.

Калгас імя Молатава, Шумлянскага сельсавету, ідзе ў радох перадавых па выкананьні плянаў загатовак, але ў калгасе маюцца людзі, якія ўвесь час імкнуцца сарваць правядзеньне кампаніі. У час хлебазагатовак Селязьнёў С. увесь час агітаваў супроць выкананьня плянаў хлебазагатовак. Ён гаварыў калгасьнікам так: «Дуракі нашы калгасьнікі, што яны выконваюць хлебазагатоўкі, лепш сябе-б пакінулі для разьмеркаваньня». Селязьнёў С.—кулак. У 1929 годзе яго гаспадарка абкладалася ў індывідуальным парадку.

Калгасьнік.

КІРАЎНІЦТВА СЕЛЬСАВЕТУ І ЯЧЭЙКІ ВІНАВАТА Ў СТВАРЫЎШЫМСЯ ГЛЫБОКІМ ПРАРЫВЕ.

МІКАЛАЕЎСКІ СЕЛЬСАВЕТ увесь час па выкананьні дзяржаўных загатовак знаходзіўся ў глыбокім прарыве, а значны час—на чорнай дошцы. Прычыны прарыву ў зусім дрэнным кіраўніцтве, а ў асобных выпадках злачынствах і скрыўленьнях лініі партыі з боку кіраўніцтва сельсавету і партячэйкі. Работа была аддадзена самацёку, сельсавет і ячэйка лібэральнічалі. Сельсаветчыкі засядалі, выносілі пастановы «кляліся», але ніхто не правяраў, як гэтыя пастановы выконваюцца. Напрыклад: пастанова пленуму сельсавету (верасень 1932 году) пра адданьне суду гр-на Тузыка за крадзеж з калгасу Маркавічы авечак і яблык так і засталася невыкананай да 1-га студзеня 1933 году, пакуль гэту справу не знайшлі ў паперах сельсавету прыехаўшыя брыгадзіры. Трэба дадаць, што аднаасобнік Тузык (злачынны элемэнт—раней асуджаны за забойства) жыве ў самой сярэдзіне калгасу Маркавічы (у садзе), крадзе калгаснае збожжа і маёмасьць, а сельсавет хадайніцтва калгасу аб прыняцьці мер да Тузіка поўгады марынуе. Другі факт: праўленьне калгасу «Чырвоны двор» вынесла пастанову ў адносінах прыняцьця мер да тых калгасьнікаў, якія самачынна захапілі і засеялі калгасную зямлю звыш адведзеных гародаў, то прэзыдыум сельсавету адмяніў гэтае рашэньне праўленьня калгасу і тым самым заахвочваў дзеяньні захватчыкаў калгаснай зямлі.

Амаль усе калгасы і сельсавету засьмечаны чуждым і варожым элементам. Сельсавет і партячэйка зусім не займаліся пытаньнем ачысткі калгасаў ад кулакоў і заможнікаў. А чысьціць было каго. Напрыклад, пры праверцы, у адным толькі калгасе «Чырвоны двор» выяўлена 7 кулакоў і цьвёрдазаданьнікаў, схаваўшыхся ў калгасе. Адсутнасьць працы па замацаваньні калгасаў дало магчымасьць кулакам яўна ашукваць сельсавет і захавацца ад іх ліквідацыі. Так, кулакі Каланіцкія Антон і Кірыла былі прыняты ў калгас „Чырвонай арміі" увосень 1931 году, уся іх кулацкая маёмасьць і пасевы засталіся зусім неабагуленымі (будынкі, сельгасмашыны, інвэнтар). Гэты кулакі заставілі ў сваім карыстаньні па 2 га лепшай зямлі і зьнялі па 1 га жыта, падлягаючага абагульненьню і скарысталі яго поўнасьцю ў сваю карысьць.

Калі брыгада партызан выкрыла гэтых кулакоў і праз камісію садзейнічаньня ім вызначылі здаць дзяржаве збожжа, то іх абаронца—член праўленьня калгасу імя «Чырвонай арміі»—камсамолец Царэшчанка і кандыдат партыі Каланіцкі праз ноч зьявіліся ім на дапамогу, забараніўшы члену сельсавету ўзяць у кулакоў Каланіцкіх збожжа, а астачу збожжа пагрузілі на 2 падводы і пад выглядам калгаснага хацеў яго захаваць ад здачы дзяржаве. Будучы на месцы ў паказаных кулакоў, старшыня сельсавету Усьцінаў быў на столькі блізарук і зусім згубіў клясавую пільнасьць, што не заўважыў кулацкіх хітрыкаў Каланіцкіх. Гэтыя кулакі ў калгас былі прыняты па даведцы былога старшыні сельсавету Сьвятчанка.

У нацыянальны кітайскі калгас «Маркавічы» пралез заможнік Небжэдоўскі, раней меўшы 20 га зямлі і 7 га лесу. Гэты «калгасьнік» напрацаваў усяго за год 100 працадзён, тады як калгасьнікі кітайцы (Лі-він-лін) маюць па 350—400 працадзён.

Акрамя яўнага папусьціцельства кулацтву, «галоўка» сельсавету займалася хішчэньнем дзяржаўнай маёмасьці. Так, з застаўшайся спадчыны пасьля сьмерці аднаго гр-на з вёскі Галабурды Усьцінаў забраў сабе 40 пудоў бульбы. Рэшткі бульбы забраў старшыня сельСТ Гайдук і скарміў сельпоўскім сьвіньням (дарэчы сказаць сьвіньні амаль усе падохлі). Наогул Мікалаеўскае сельСТ вяло «цэнтралізаваныя загатоўкі» бульбы і гародніны і не здавала гэту прадукцыю дзяржаве.

Пляны загатовак да двара па некаторым пунктам (Задарожанскі, Волконскі, Здраўпеўскі) ня былі даведзены да 28 сьнежня 32 году. Працаваўшыя на гэтых пунктах члены прэзыдыуму сельсавету Гайдук і Савельлеў займаліся очкаўціральствам і дакладвалі сельсавету і парт'ячэйцы, што пляны поўнасьцю даведзены. Нават дайшло да таго, што сумленныя аднаасобнікі Задарожанскага пункту, не дачакаўшыся давядзеньня да іх плянаў, самі пачалі здаваць ільноваланно. Па паказаным пунктам пляны загатовак фактычна былі даведзены толькі 28 і 29 сьнежня прыехаўшай брыгадай партызан.

Уся праца сельсавету і парт'ячэйкі на загатоўчых пунктах яўна дапамагала кулацкаму сабатажу. З 340 аднаасобнікаў сельсавет толькі 8 гаспадарак вылучыў як заможныя і даў ім цьвёрдыя заданьні, тады як па сельсавету заможнікаў і кулакоў многа больш. Раскулачаныя гаспадаркі, якія карысталіся землямі, зусім не атрымалі заданьняў па загатоўкам (кулак Собалеў). Раскулачаныя і да гэтага часу ня ўсё выселены з сельсавецкіх і калгасных будынкаў. Некаторыя з іх (Собалеў) безнаказанна крадуць калгасную бульбу, асмальваюць сьвіньней і робяць іншыя контррэвалюцыйныя справы. Да рэчы сказаць асмальваньнем сьвіней займаўся і член прэзыдыуму сельсавету Гайдук (смаліў у лесе 2-х кабаноў).

Многія цьвёрдазаданьнікі заданьні па загатоўкам атрымалі ў меншай колькасьці як працоўныя серадняцкія гаспадаркі (прыклад—цьвёрдазаданьнікі—Чудакоў, Старавойтаў, Гаўрыкаў, Гулідаў атрымалі заданьне здаць па 6 цэнтнераў бульбы, тады, як суседнія з імі серадлякі здалі па 7—8 цэнтнераў бульбы). З прычыны гнілога лібэралізма з боку сельсавету заможнікі сумелі пазахаваць сваё збожжа (заможнік Старавойтаў) каб нічога не здаць дзяржаве.

Працаўнікі сельсавету пры правядзеньні загатовак ужывалі надзвычайна шкодны мэтад павальных абглядаў амбараў і капцоў, што прыводзіла да таго, што такі абгледжаны і абысканы здатчык, пасьпеўшы да абгляду прадаць або перахаваць збожжа, нічога не выконваў, спасылаючыся на тое, што ў яго «ўсё камісіі глядзелі і нічога не знайшлі». Старшыня сельсавету Усьцінаў пайшоў яшчэ далей. Ён, «абгледзіўшы» нядатчыка, выдаваў пісулькі зусім аб аслабаненьні ад загатовак (выдадзена Антаненку).

Члены прэзыдыуму сельсавету і бюро парт'ячэйкі займаліся склокамі, напойкамі. Сакратар ячэйкі Красікаў піў у горадзе (пасьля арганізацыі чырвоных абозаў). Старшыня сельсавету Усьцінаў, члены прэзыдыуму сельсавету Гайдук і Савельлеў п'янствавалі з кулакамі і заможнікамі вёскі. П'янкі даходзілі нават да мордабояў і прымяненьня зброі. Так, п'янка у Карнюшка, які абкладваўся індывідуальным падаткам, дайшла да таго, што амаль усяму складу сельсавету (Усьцінаву, Гайдуку і Савельлеву) хуліган Дзергачоў „намяў бакі", зводзячы рахункі за тое, што яго выключылі з калгасу. Напіўшыся над п'яную лавачку, Гайдук і Усьцінаў Карнюшку і Дзергачова прызначылі членамі сельсавету, адракамендаваўшы іх пленуму сельсавету, як актывістаў (Карнюшкоў—заможнік, Дзергачоў—п'яніца-хуліган). Актыўная-ж жанчына, член сельсавету Дзергачова была беспадстаўна выведзена са складу сельсавету і нават аштрафавана на 50 руб. Больш груба ці змог хто парушыць савецкую дэмакратыю і рэўзаконнасьць, як мікалаеўскае „начальства".

Наогул трэба заўважыць, што склад членаў сельсавету нездавальняючы. Амаль палова членаў сельсавету самі [illegible] выконвалі загатовак да апошніх дзён (Лісункоў і інш.). Асабліва адрозьніваўся член прэзыдыуму сельсавету, ён-жа старшыня сельСТ Гайдук. Гэты „Сямён Раманавіч", што называецца, кіраваў усім у сельсавеце. Ён-жа старшыня сельСТ, член прэзыдыуму сельсавету і член бюро парт'ячэйкі.

Выхадзец з кулацкай сям'і (цесьць—кулак, сястра—заможніца), Гайдук прысвайваў дзяржаўную уласнасьць. Абвешвая сялян на авечках, курах і іншых прадуктах, Гайдук прысвайваў іх сабе. Нават дайшоў да таго, што прышоўшы да сакратара парт'ячэйкі, запрасіў апошняга «ісьці дзяліць авечку». Праўда Красікаў адмовіўся ад гэтай «дзялянкі», але-ж не прасачыў, куды-ж урэшце пайшла гэтая авечка.

Гайдук сумеў заваяваць сабе падтрымку з боку некаторых прадстаўнікоў з гораду (Сьвярдлоў, Гаручка), якім аб праделках Гайдука адкрыта было заяўлена ў час перавыбараў сельСТ. Нажаль гэты таварышы замест таго, каб прыняць меры да выключэньня Гайдука з сельСТ, пачалі яго абараняць на сходзе ўпаўнаважаных сельСТ. Калі Гайдук старшынёй сельСТ усё-ж такі абраны ня быў, то пры паўторных перавыбарах Сьвярдлоў і Гаручка настаялі і Гайдук быў абраны. Гэты ўчынак Сьвярдлова і Гаручкі павінен быць ацэнены, як належыць і яны павінны атрымаць па заслугам.

Мы патрабуем неадкладна поўнага абнаўленьня складу савецкага і партыйнага кіраўніцтва Мікалаеўскага сельСТ і прыцягненьня вінаватых да адказнасьці.

Ударная брыгада чырвоных партызан: Эстрын, Багданаў, Адамскі, Карчэўскі, Некрашэвіч Ф., Рамалькоў, Некрашэвіч М., Аўчыньнікаў.

СЕНЬНЯ ПЕРШЫ ПАКАЗ НОВАЙ ПАСТАНОЎКІ БДТ-2.

„НА ЗАХАДЗЕ БОЙ"—магутны ўклад у савецкую драматургію і тэатральнае мастацтва.

АРГАНІЗУЕМ ШЫРОКАЕ АБГАВАРЭНЬНЕ П'ЕСЫ І ЯЕ ПАСТАНОЎКІ ДРУГІМ БЕЛАРУСКІМ ДЗЯРЖАЎНЫМ ТЭАТРАМ.

П'еса, якая патрабуе вельмі многага.

Сёньня 2-гі Беларускі дзяржаўны тэатр пакажа са сваёй сцэны новую п'есу Ус. Вішнеўскага «На захадзе бой».

Для тэатру выпуск гэтае п'есы зьяўляецца працай вялізнай значымасьці, бо п'еса выходзіць пад знакам 15-й гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі. Іменна гэты сусьветна-гістарычны юбілей паставіў перад калектывам тэатру задачу даць рабочаму глядачу п'есу, якая-б акрэсьлівала вялізарнейшую перамогу на фронце будаўніцтва новай сацыялістычнай культуры, сацыялістычнага мастацтва, тэатра. І калектыў тэатру зусім сьвядома ўключыў у плян сваёй юбілейнай працы п'есу папулярнага і вялікейшага савецкага драматурга Ус. Вішнеўскага «На захадзе бой».

БДТ-2 у сваім рэпэртуары ўжо мае адну п'есу Ус. Вішнеўскага—гэта «Першая конная», якая адыграла значную ролю ў творчай працы калектыву, якая і зараз яшчэ займае пачэснае месца ў рабочага гледача, зьяўляецца папулярнейшай і любімай п'есай пралетарскай грамадзкасьці і, асабліва, байцоў нашай слаўнай Чырвонай арміі. Але п'еса «На захадзе бой» Вішнеўскага адыгрывае яшчэ большую ролю ў перабудове творчай работы калектыву тэатру на вышэйшую ступань.

П'еса «На захадзе бой» па сваёй літаратурнай і мастацкай якасьці стаіць значна вышэй, чым п'еса першага парыяду творчага росту Ус. Вішнеўскага—«Першая конная». «На захадзе бой» па сваім тэматычным зьмесьце — сугуба актуальна і палітычна, надзвычай складана, вострая, гістарычна-адказна і вельмі патрэбна.

Асноўная тэма гэтай п'есы—паказ барацьбы рабочай клясы Германіі, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, за свае клясавыя інтарэсы—хлеб і працу, за савецкую Германію, за СССР, супроць інтэрвэнцыі.

П'еса выкрывае ўсю нечалавечую нэндзу рабочых капіталістычнай Германіі, голад, холад, беспрацоўе—з аднага боку, тупік капіталізму, нарастаючую ярасьць імпэрыялізму ў барацьбе з бурнарастучай хваляй рэвалюцыйнага руху і, у першую чаргу, супроць авангарда рабочай клясы—кампартыі—з другога. У гэтай п'есе з усёй сілай выкрываецца здрадніцкая роля сацыял-дэмакратыі, як асноўнай сацыяльнай апоры буржуазіі, з яе гнусьнейшымі мэтадамі і формамі здрадніцтва інтарэсаў рабочай клясы. А ў цэнтры барацьбы рабочай клясы, як кіраўнік яе—падпольная камуністычная арганізацыя. Апроч упяршыню ў гэтай п'есе паказана роля і ўплыў гаспадарча-культурнага росту СССР на паскарэньне тэмпаў разьвіцьця сіл і росту сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі.

У п'есе ўсе дэталі і часткі арганічна спаяны. Тут няма штучнага дапасаваньня зьяў, а ўсё падпарадкавана асноўнай генэральнай ідэі п'есы. Асноўная роля ў п'есе належыць масе, клясе, але ў гэтай масе асобы не абязьлічваюцца.

П'еса з асаблівай увагай мабілізуе гледача на ўсе нарастаньні падзей—з першага акту і да канца,—якія з усёй выразнасьцю паказваюць сапраўдных барацьбітоў за справу рабочай клясы і ворагаў гэтай клясы. Заканчваецца п'еса паказам гатоўнасьці рабочай клясы змагацца са зброяй у руках за савецкую Германію, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

Перад рэжысёрам і калектывам тэатру паўстала сур'ёзьнейшая і адказьнейшая задача —асвоіць увесь гэты багацейшы матар'ял, гістарычна правільна раскрыць сацыяльна-клясавую сутнасьць п'есы ў цэлым і кожнага вобразу ў паасобку, а гэта магчыма толькі пры максымальным праяўленьні і скарыстаньні творчай ініцыятывы кожнага актора, пры глыбокай і ўпартай прапрацоўцы літаратурна-палітычнага матар'ялу. Пастаноўшчыку—тав. Міцкевічу і акторскаму калектыву іменна ў гэтай п'есе прышлося шмат папрацаваць над тым, каб пазьбегнуць ранейшых памылак.

Калі ў «Качагарах» і ў «Напоры» мы мелі сухасьць, схэматызм, тэндэнцыю раскрыць нутро вобразу сродкамі зьнешняга парадку, што ў некаторых выпадках прыводзіла актора да аўтаматызму ў паказе, то задачай калектыву і рэжысёра ў пастаноўцы п'есы «На захадзе бой» было, улічыўшы ранейшыя памылкі, мэтадамі сацыялістычнага рэалізму паказаць са сцэны людзей, як жывых людзей, з іх жывымі справамі, у абставінах канкрэтнай перажываемай эпохі, тым больш, што п'еса глыбока псыхалёгічна, з высокай рэвалюцыйнай эмацыянальнасьцю.

Як з гэтымі задачамі калектыў справіўся, якіх перамог тэатр дабіўся гэтай пастаноўкай, якія маюцца недахопы, памылкі—павінна сказаць пралетарская грамадзкасьць Віцебску, бо толькі бальшавіцкая крытыка і самакрытыка нашай працы дапаможа дасягнуць яшчэ большых посьпехаў. Задача усёй пралетарскай грамадзкасьці Віцебшчыны прагледзець і прадумаць гэту п'есу, сказаць аб ёй і аб паказе яе сваё вескае слова.

К. Кудзелька.
Дырэктар БДТ—2.

Для «Віцебскага пралетарыя».

АЎТАР АБ РАБОЦЕ БДТ-2.

Гэтая мая другая сустрэча з 2-м Беларускім дзяржаўным тэатрам. Першая работа—„Першая конная".

Работа над трагэдыяй, якую сёньня, 10-га студзеня, паказвае тэатр працоўных Беларусі, ішла ў шчыльным кантакце з мастацкім кіраўніком, заслужаным т. Міцкевічам.

Трагэдыя закранае вострыя праблемы крызісу на Захадзе. Я мяркую, што працоўным Беларусі, якія вынесьлі цяжкую барацьбу з белапалякамі, будуць вельмі блізкі, вострая пачуцьцё ў трагэдыі напамінкі аб ваеннай небясьпецы, пачуцьцё зарубежных класавых прыхільнікаў і ворагаў і, у радзе фігур знаёмых людзей, з якімі гісторыя рана ці позна нас зьвядзе.

Работа надта складаная, адказная—у такіх маштабах раней заходняя тэма тэатрамі не распрацоўвалася. Але я думаю, што таленавіты калектыў тэатру справіцца з гэтай задачай.

Дазвольце перадаць брацкае прывітаньне ад драматургаў РСФСР і ад свайго імя.

Ус. Вішнеўскі.

Масква,
6 студзеня 1933 г.

ЭПІЛЁГ П'ЕСЫ „НА ЗАХАДЗЕ БОЙ".

Начныя гарады на зьмярцьвелых абшарах сярэдзіннай Эўропы ў Баўэніі і Штырыі. Цішыня заводаў, якія супыніліся. Азіраючыся, праходзяць па сьценах, старых, ён ігрэе і ішчэзлыя сьлёзы кляюць на драва старога інструманту. Туга і маркота, якая выклавана самым дасканалым чынам, узрушоўваць. Майстра з маркотай закрывае тавар рукой.

Выпаўзае на чалавека падобны.

На чалавека падобны.

Вы яшчэ жывёце?

Стары.

Вы?

— Добрай раніцы, да...

— Сьвятая раніца, гэр сасьдзях. Жалоба. Сьмерць. Які незразумелы лёс у людзей. Яны нарадзіліся тут. Ігралі ўсё жыцьцё, калі ў дзень нацыянальнага сьвята ..., дарожныя хлапчукі... Маленькая Рахіль... Ерошкі Моске са старэйшае класы...

— О, Моске!..

— Яны пражылі не так доўга: ледзь на трыццаць—сорак год. Яны забілі адзін аднаго... Учора я бачыў лужыну крыві...

Крыві? Так, так...

— Цяпер усё аднолькава для іх. Іх аб'яднала сьмерць і для яе і перад абліччам яе— няма ні правых, ні вінаватых, ні белых, ні чырвоных... Яны будуць ляжаць у зямлі ціха, побач—у вялізнай цішыні, абыякавасьці і ў замірэньні.

— Замірэньні?..

— Божа мой, нашто ўсё гэта, на што? Заўсёднае і неразумелае зьнішчэньне прыяцеля прыяцелем.

— Прыяцеля прыяцелем?..

— Ну. скажэце, чаго яны, мерцьвякі, хочаць зараз? Альбо ім ня ўсё роўна?

— Ня ведаю.

— О, калі-б мог за ўсю гісторыю чалавецтва ўсьцё я магіяю хоць адзін чалавек і сказаць, і расстуючыюць... ўсё-б адрыгануліся, разумееце б.

— Не.

— Не?

— Айцец, жывыя разумнейшыя за мерцьвякоў.

— Жывыя разумнейшыя за мерцьвякоў?

— А таму прахі жывыя.

(Маркотныя нязвычайныя акорды).

— Хавайце забітых.

— Вось, гаілацце, як ідуць яны... Усе адратаваныя,—прыгначаючыся перад абліччам памерлых.—Многа сьмерцяў... Нашто, да чаго? О, чалавек, чалавек!..

— Хавайце Рахіль.

— Рахіль?

— Вось яны, айцец.

Стары адступае, зьнікаўшы канцаюм. На чалавекападобны аддае чэсьць, выцягваючы адрубак цела. Пахавальнай хадой рухаецца працэсія. Мэйер і Рыыг нясуць бедны вянок. І ў тую-ж хвіліну, у новых вялічэзных акордах тугі і злабы новая працэсія. Яна рухаецца насустрэч. Срэбныя трубы і сурмы, якія былі ў паходах імпэратарскай і каралеўскай арміі, узьдымаюць да неба рыканьне.

Надта павольна—воўнаспалохваючага зьдзіўленьня—замядленьне тэмпаў і спаданьне музычных тонаў.

І ў цішыні працэсіі супыняюцца.

— Людзі.

— Агітацыйны труп.

Рыыг.

Больш пачэсна быць такім трупам, як сабакам Гіршам.

— Маўчы, байструк!

Праўда любіць агалашэньня.
(Стары імкнецца нешта сказаць).

Жыгайда.

Выносьцеся прэч, сьлязьлівы дурань, са старых ідыёцкіх абсэльтусаў.

Падобны на маланку—народжаны ў момант выбух з грудзей, нястрыманых, поўны баявога закліку—рух .. у атаку. Рык трубаў богазьняважаньня, малітвы, ярасны ўзрух жывых сьценак, паламаныя косьці, крыжы і сьцягі, якія абярнуліся ў зброю... і... узрушваючы, прыгожы ў непарушнасьці сваёй, урачысты і ярасны, поўны гневу і бяскрынічнай жыцьцёвай сілы рух атакуючых.

Людзі з абодвых бакоў мітуснуліся, але перад абліччам памёршых, калі пачулі старыковае „АПАМЯТУЙЦЕСЯ",—стрымаліся. Рады ізноў у парадку і добрачыннасьці.

Знак... і срэбныя трубы і сурмы, якія ўпрыгожаны чорным крэпам, якія былі ў паходах імпэратарскай і каралеўскай арміі узьнімаюць да неба тугу Гірша аб памёршых. Цяжкія крокі і азьвярэлая рука, адкідвае старога і паказвае на дамавіну, якая губляецца надта здалёк.

— Спусьцеце яе ў нужнік!

— Божа мой, нельга!

Мэйер.

Прапусьцеце нас!

Жыгайда.

Прапусьцеце вы!

Макс.

Не!

Людзі з абодвых бакоў застыглі.

— Бой.

— Бой!

Абодвы бакі разыходзяцца і нарыхтаваны да наступу. Гэта падрыхтоўка. Людзі чакаюць, сьціскаюцца, схіліліся...

Звон гатычных званоў. Жалоба.

Гудкі ў адказ...

Заслона на працяглай цішыні.

АБ ГЭТАЙ П'ЕСЕ.

Сацыяльная трагэдыя Ус. Вішнеўскага «На захадзе бой», адбіваючая эўрапейскія крызісныя працэсы, пастаўлена,—як паведаміў у гутарцы аўтар,—радам тэатраў СССР: у Баку, Адэсе, Харкаве, Ленінградзе, і ўрэшце, у Беларусі—2-м Беларускім дзяржаўным тэатрам.

Аўтар зрабіў вопыт вывучэньня гэтых пастановак для дасьледваньня рэжысёрскіх разночытаньняў, стылёвых прыёмаў і г. д.—перад выданьнем трагэдыі і прэм'ерай у Маскве ў Тэатры рэвалюцыі.

Прэса дае наступныя водгукі аб «На захадзе бой»:

«П'еса ўздымае на вялікую вышыню пытаньні інтэрнацыянальнай тэматыкі, да якой у сувязку з абвастрэньнем міжнароднай абстаноўкі, праяўляюць абвойстраны інтарэс савецкія пісьменьнікі. Моцная грунтоўная драматургічная спружына дае агульны патрасаючы малюнак крызісу, забастовак, лёкаўтаў, згаленьня мас... Сцэны гучаць магутным пратэстам супроць капіталістычнай сыстэмы. Пратэст супроць яе пераходзіць літаральна ў нянавісьць, калі, сьціраючы грані паміж сцэнай і жыцьцём, Вішнеўскі і рэжысёр Майораў прымушаюць зьвярнуцца «нацыянальных» з пагромнай прамовай прама да савецкага глядача...»

(*«Бакінскі рабочы»* № 264, 12/XI—32 г.).

Вялікі артыкул у літаратурным часопісу бакінскага аргкамітэту ССП дае аналіз трагэдыі, лічачы, што аўтар стаіць на верным шляху—шляху выпраўленьня сваіх ранейшых недахопаў і вобразы яго хвалююць гледача. Разам з тым падкрэсьліваецца, што актыўныя прыёмы зьліяньня гледача і залі, намечаныя яшчэ ў «Першай коннай» і «Апошнім рашучым» захаваны і разьвіты аўтарам. Гэроі трагэдыі «На захадзе бой» адказалі гэроям Рэмарка з кнігі «На Захадзе без перамен». Рэмаркаўская абрачонасьць заглушана на вачох стваруючымися першымі атрадамі будучых чырвонаармейцаў Эўропы.

Аб спэктаклі на Ўкраіне маюцца толькі кароткія першыя водгукі, якія па думцы т. Вішнеўскага яшчэ невыстарчальны, каб меркаваць аб рабоце тэатраў. Спэктакль-жа ў Маскве будзе выпушчаны 25 студзеня.

У Ленінградзе пастаноўка трагэдыі выклікала вострую палеміку ў друку. «Красная газета» (26 сьнежня 32 г.) лічыць, што дзяржаўны ТРАМ стварыў «бадзёры і радасны твор мастацтва, здолеў падняць работу на высокі ідэйны і мастацкі ўзровень». Разьбіраючы спэктакль, газэта гаворыць:

«Матар'ял дадзен аўтарам каштоўны. Знаменацельны тут, перш за ўсё, паглыбленны паказ клясавага ворага, рашучае адмаўленьне ад накапіўшыхся ў гэтай галіне драматычных штампаў і «масак» капіталістаў і іх дапаможнікаў... Багацьцё і праўдзівасьць знойдзеных адценьняў для характарыстыкі сацыяльнай, барацьбы зьяўляецца адным з дасягненьняў т. Вішнеўскага, а тым самым і ўсёй нашай драматургіі»...

З адказам выступіў «Не-рэцэнзент» і ў «Вечерней красной газете» 28 сьнежня зьявіўся яго артыкул «Аб памылках—ва-увесь голас». У гэтым артыкуле сьцьвярджаецца, што «патрэбнага баявога спэктакля не атрымалася». У спэктаклі безнадзейная абра-

Друк СССР аб пастаноўках п'есы „На захадзе бой"—Ус. Вішнеўскага.

чонасьць... Вішнеўскі з адкрытым забралам выступіў супроць Гроса. Ён хацеў перамагчы яго але сам таго не прыкмячаючы, апынуўся ў яго палоне... Вясёлымі жыцьцярадаснымі прадстаюць не рабочыя, не камуністы, а фашысцкія малодчыкі. Гэта яны з вясёлай музыкай гуляюць па рабочых кварталах і оцэны, у якіх яны ўдзельнічаюць, найбольш удаліся і аўтару і пастаноўшчыкам».

Артыкул, праўда, згаджаецца, што цэнтральныя вобразы—с.-д. Моске, камуністкі Рахілі—найбольш ўдаліся аўтару. Тым ня менш, артыкул перасьцерагае ад памылак і абвінавачвае Ус. Вішнеўскага ў пэсымістычным гучэньні трагэдыі.

Палеміка ўзмацнілася, так як Ус. Вішнеўскі ў адказе запытвае Не-рэцэнзента: „можа прымусіць з пяяньнем і скокамі хадзіць камуністаў, а фашыстаў-прэтарыянцаў пакутваць ад голаду, чорных сьпісаў і белага тэрору?" Ус. Вішнеўскі настойвае на тым, каб мастак быў абавязан у поўнай меры даць усю роспач умярщчвляемых крызісам мас.

Дыскусія шырыцца. Яна тым больш цікавая, што кранае ТРАМ,—які пераўзбройваецца, прабуе зрабатывацца з прафэсыянальнай драматургіяй, тэатр, які падвышае майстарства актора на новым складаным матар'яле,—і рад тэатраў Украіны, Азэрбайджана і інш.

Судзіць аб трагэдыі мы зможам, убачыўшы яе на сцэне нашага 2-га Беларускага дзяржаўнага тэатру ў пастаноўцы т. Міцкевіча і па тэксту, выдаваемаму ШХЛ'ам і за мяжой.

З ПЕРАПІСКІ АЎТАРА І РЭЖЫСЕРА..

Думкі, ураджаньні, пажаданьні...

Мы зьмяшчаем урыўкі з перапіскі аўтара п'есы «На захадзе бой» Ус. Вішнеўскага і пастаноўшчыка гэтай п'есы мастацкага кіраўніка БДТ-2 Мік. Міцкевіча. Гэтая перапіска адбівае тую вялікую работу, якая праводзіцца ўсімі творцамі спэктаклю. Упартыя і крапатлівыя пошукі даць найбольш насычаны мастацкі паказ, і паказвае творчыя ўстаноўкі і асноўныя прынцыпы пастаноўкі. Прыводзімыя ўрыўкі дапамогуць нашаму пралетарскаму глядачу лепш разабрацца у п'есе і пастаноўцы яе і бліжэй азнаёміцца з творчай работай драматурга і рэжысера.

Ліст т. Міцкевіча да т. Вішнеўскага.

Віцебск, 27 лістапада 32 года.

Паважаны Ўсевалад Вітальлевіч, даруйце за затрымку з адказам...

Тэрміны: першапачатковы плян быў выпусьціць п'есу да пятнаццацігодзьдзя Кастрычніка, але пераезд з Менску, затрымка з гранама і жаданьне дасягнуць лепшага, што магчыма ў нашых умовах, прымусілі зьмяніць тэрмін выпуску. Меркаваньні—на 27—28 сьнежня.

Зараз галоўныя цяжкасьці гэта—рэчавае афармленьне, вопраткі, цьвікі, клей і г. д.

Рэпэтыцыі—з перабоямі некаторымі—ідуць з верасьня месяца. Накіроўваю гэтую працу з разьлікам на тое, каб дэталёва разабраўшы, падштурхнуўшы актора на, «што іграць» і «каго іграць», даць актору самыя шырокія магчымасьці «як іграць».

Імкнуся пазбавіцца ўсялякіх штучак, фокусаў і фарталей. Але гэта-та самае цяжкае. Шмат залежыць ад кваліфікацыі, культур і вопыта актора. Гэтыя ўстаноўкі ў працы над «На захадзе бой», зразумела, у сувязі з усёй творчай лініяй разьвіцьця нашага тэатру.

П'еса дае багаты і першаклясны матар'ял для працы над вобразам. Усе нюансы, якія будуць унесены непасрэдна акторам, могуць даць недзвычай цікавае ў распрацоўцы п'есы. Але гэта ня выключае, што я хачу зусім выпусьціць рэжысэрскую волевую і ідэйную накіраванасьць, якая залежыць ад мяне як ад пастаноўшчыка. Я ўспамінаю маю размову з вамі: не спыняцца «пекчы», клапаціцца пра якасьць, і, калі-б было магчымым, я-б з ахвотай яшчэ-б прапрацаваў і дэталёвей, і чысьцей.

Музыка амаль гатова ўся (а яе вельмі шмат—да 60 нумароў з паўторнымі). Пісаў кампазытар Красеў, на маю думку, у цэлым шэрагу месьцін надзвычайна ўдала. Ён прыяжджаў у Віцебск, мы дапрацоўвалі на месцы у нас. Вельмі-б прасіў вас знайсьці час, праслухаць і напісаць пра ўраджаньні.

Для таго каб музыка у п'есе гучэла войстра і усьвядомлялася, правільней: каб увайшла ў падсьвядомасьць як неадлучнае, «ненавязчывае» іісьцінае—а ў эпілёге як узрушаючае— я мяркую усё музычнае афармленьне перадаваць па радыё тэхнічна: дырыжэр слухае перадачу хода п'есы са сцэны, а гледач слухае радыёрэпрадукцыю аркестра, за выключэньнем эпілёгу, калі аркестр знаходзіцца зусім блізка каля нас, магчыма у лёжах. Мне здаецца, што псыхалёгічна і гукава гэта будзе пераканальна, узрушаючая.

Выходзячы з агульнага рашэньня пастаноўкі—з усіх пораў, дзюрак, імкненьняў, сутычак ідэй, людзей, вобразаў, з хаосу (а гэты хаос ёсьць у выабражэньні паасобных вобразаў)—усё імкнецца да вырашэньня, імкнецца на вуліцу, да бою.

Вуліца—пляцоўка бою, пляцоўка, дзе павінен вырашацца канфлікт, дзе адбудзецца сутычка. І ўпор у надворным афармленьні—на вуліцу і неба. Гэта тэма праходзіць асноўнай і яскравай праз усю пастаноўку (альбо адсутнасьць неба і вуліцы). Уся рэшта афармленьня канкрэтна і рэальна кажа пра месца дзеі. Няма і не павінна быць непатрэбнага: ні людзей, ні рэчаў, ні пляцовак. Лякогічна, сурова, строга, эмоцыянальна. Нават не эмоцыянальна, а палка.

Усевалад Вітальлевіч! Магчыма ёсьць і дрэннае ў маіх меркаваньнях—вы абяцалі, і спадзяюся, напішаце пра свае меркаваньні па майму лісту.

Непакоіць мяне той вялікі матар'ял, які дае п'еса: ці не занадта шмат для аднаго паказу? І што скарачаць?

У другім акце, мне здавалася, можна-б было не паказваць эпізод «існуючая сыстэма», тую частку, дзе ідзе набор штрэйкбрэхэраў, бо мэтады капіталістаў і крызіс атрымалі адбітак у іншых эпізодах і роля гэтай часткі эпізода не асноўная, а толькі дапаможная. Праўда, на гэта мяне штурхалі і тыя абставіны, што ў нас ня будзе дастатковай колькасьці выканаўцаў, а калі будзе колькасьць, дык будзе небясьпека за якасьць, а адрываць п'есу ад таго людзкога матар'ялу, які будзе яе іграць і раскрываць, нельга.

Эпілёг мне падабаецца вельмі. Так гэта лепшае рашэньне з усіх, што меркаваліся.

Пролёг і эпілёг павінны гучэць як бы (выказваюся прыблізным словам) больш абагулена і гэта павінна адбіцца і ў рашэньні гэтых эпізодаў. Да напісаньня вамі новага эпілёгу, пралёг не патрабаваў гэтага.

Парайце.

Чакаю ад вас адказу, крытыкі, падтрыманьня, парады ці меркаваньняў—прыму з падзякай.

Паважаючы вас
Мікола Міцкевіч.

Ліст т. Вішнеўскага да т. Міцкевіча.

Масква 7. 12. 32 году.

Дарагі т. Міцкевіч!

Зараз слухаў музыку для вашага паказу. Гутарыў з т. Красевым. Хочацца вам перадаць рад уражаньняў і думак.

Музыка мяне задаволіла, за выключэньнем: 1) тэма Гугэнталя, 2) няправільнага моманту ўводу траўра на забойства Рахілі, 3) непатрэбнасьць «Эўропы» ў піўной, 4) недахоп драўляных (гумовых) udараў на бой у паліцыі.

Лічу ўдалым сыгнал—уступ, прэлюдыю, перакідку тэмы скрыпкі ў аркестр, тэму партыі.. Надзвычай добры харальныя тэмы ў паліцыі. Добра тэма Отто Вэнiга, шэпат—сьпеў у твар і ўсьлед Гадлубэку. Нядрэнны «кірпічыкі»—узрушліва і надта правільна для старога Тэмы фіналаў—буйныя.

Я прасіў т. Красева распрацаваць тэму Гугэнталя—кволую, старадаўнюю, шляхетна-маркотную, запытальную... А тое, што ёсьць зараз —гэта хутчэй тэма Гірша, цяжкая, зваротная, тупая. Прасіў даць на сьмерць Рахіль і бадзёрую тэму. У бой паліцыі з рабочымі—удары кіём (кастаньеты і г. д.) У рытм і разнабой.

Зараз рад маіх думак і прапаноў. Я глыбей і глыбей уваходжу ў працу, атрымліваючы лісты ад вас з Баку, Адэсы, Харкава, Ленінграду і працуючы у Маскве.

Я паведамляю толькі тое, што я сам прадумаў. Мне хочацца бачыць ускрытую Эўропу, старую, канаючую. Саскабліць пасьляваенны пляст і адкрыць глыбіні. У піўной, напрыклад, —тужліва, мала кліэнтаў... Вальс маркотней, (а у вас—«бастон»). Жанчыны на чардаку— ускрай чаканьня, настаражлівасьці злабы і голаду. У сям'і—наадварот: тлушч, традыцыйны парадак, эротыка санітарна-гігіенічная з прыборам Эсмарха, паласканьнем ды разьлічанасьцю. У гэтым войстрасьць. У сям'і таксама адбітак настаражлівасьці; за сцэнай набліжаюцца здарэньні. Час ад часу людзі дратвянеюць, аглядваюцца—у сьвет, у ноч, у адлегласьць...

Допыт: без жалеснай эфэктацыі, проста, псыхалёгічна, мякка. Нават пагрозы, стрэл і г. д. як бы выпадкам, як бы нічога не здарылася (нервы прывычаяны, паліцэйскі стаж Моске!). Гэта дасьць войстрасьць. Калі націскаць на «ужасы»—будзе прымітыўна. З прычыны таго, што Рахіль з 18 гадоў усё гэта ведае, яна двойнічае таксама проста і гэтым парыруе.

Жыгайда—мяккі, з невялікай сядзінай, бывалы, грае людзьмі, як хоча. У ім ёсьць смакаваньне «тэхнікай»», «дыплёматыяй», «іезуэтызм».

Ганна—расьціснутая эпохай жанчына, сумуе па крэпкаму мужчыне, а Макс—патрапаны.

Гугэнталь—сымпатычан. Гэта тэма перадавых з варожага лягеру, якія разумеюць бязперспэктыўнасьць і якія ўжо схіляюць галаву.

Руская тэма—бадзёрая, крэпкая, кантрасная. Без «Расіі».

Забойства Рахілі—яшчэ за хвіліну да сьмерці, г. з. з пачатку яе дыялёгу з Моске, уступае траўрны матыў. Ёй, жывой—як пагроза белага тэрору. Гэта войстра. Забойства—і тут магчыма тэма бадзёрасьці, партыі.

Ход з заводу я-б даў без крыкаў, гэстаў, сьцягаў. Прамовы, заклікі Макса я закрэсьліў. Прост на прост чакаюць, пасьля таго як даведаліся, што Рахіль забіта. Гэта адказ. Ідзе каменная—злая фаланга. Рытмы хады праз увесь час чутны на дыялёгах Моске і іншых. Таксама сурова—проста уваходзяць у паліцыю.

Бой з прожэктарамі я-б не рабіў. Гэта выкарыстана даўно. Бой я-б даў у цемры і ўсюды (у тэатры хлопаюць дзесяткі дзьвярэй—пагоня, мітусьня). Гэта будзе нечакана, нова... Буйна... усюды гул, грукат.

Фінал трэба шукаць вельмі старанна, глыбока, я-б не кідаў у бой, а рыхтаваў-бы атмасфэру: вось—вось пачнецца. Простыя рашэньні ня так каштоўны, як складаныя, праз якія пазнаецца вялікая простата здарэньняў. Людзі будуць ісьці на сьмерць!

Вельмі прашу праверыць лініі зварочваньняў да залі: 1) аратар, 2) жыгайда і хлапцы, 3) рад іншых месьцін, 4) галасаваньне, 5) зварочваньне Моске ў залю «бі камуністаў».

Моске павінен вапрашаць нашу залю біць камуністаў; наша заля на гэта адкажа завойстранай актыўнай рэакцыяй; 6) фінал.

Падкрэсьліваю, вельмі важна рассыпаць усюды настарожлівасьць, ня сударажлівую, а ўважлівую, удумлівую: людзі нешта чуюць (хтосьці рухаецца, пагражае, «штосьці будзе»). У кантраст даць рускіх, якія гэтага не адчуваюць.

Лепшыя пажаданьні Ус. Вішнеўскі.

У НАС.

За пяцігодку пабудаваны 553 прадпрыемствы харчовай індустрыі.

У гады пяцігодкі,—піша «Праўда» ад 8 студзеня,—па асноўных галінах харчовай прамысловасьці Наркамснабу пабудавана 553 прадпрыемствы. У харчовую прамысловасьць укладзена два мільярды рублёў. Пасьля пуску ў 1933 годзе маскоўскага, ленінградзкага і сяміпалацінскага мясакамбінатаў—гігантаў, тэхнічны ўзровень мясной індустрыі ў СССР дасягне узроўня Злучаных штатаў.

Кансэрвная індустрыя СССР займае першае месца ў Эўропе і другое пасьля Злучаных штатаў у сьвеце. Толькі адзін кансэрвны завод «Гігант» на сваёй магутнасьці (звыш 80 мільёнаў банак) раўняецца ўсёй вытворчасьці кансэрвнай прамысловасьці царскай Расіі.

Пяцігодка рыбнай прамысловасьці перавыканана. Паводле пяцігадовага пляну намячалася вылавіць у 1933 годзе 11,4 мільёнаў цэнтнераў рыбы. У 1932 годзе вылаўлена 13,3 мільёнаў цэнтнераў рыбы. 80 процантаў працоўных рыбакоў у рыбных раёнах аб'ядналіся ў лавецкія калгасы. Пабудавана 23 маторна-рыбалоўных станцыі.

Новы магутны завод сельска-гаспадарчага машынабудаўніцтва.

За першую пяцігодку Чалябінскі завод сельска-гаспадарчага машынабудаўніцтва імя Калюшчанка з маленькага поўсаматужнага прадпрыемства, што выпускала лёгкія конныя плугі, ператвораны у адзін з гігантаў сельска-гаспадарчага машынабудаўніцтва.

Зараз завод выпускае выключна прычапныя трактарныя сельска-гаспадарчыя прылады. Перад пяцігодкай завод даваў прадукцыі на 300.000 рублёў у год. У бягучым-жа годзе дасьць прадукцыі на 18 мільёнаў рублёў. За пяцігодку выпуск прадукцыі павялічыўся ў 60 разоў.

6-га лютага—усесаюзны „дзень каня".

Арганізуем масавую праверку выкананьня рашэньняў партыі і ўраду аб разьвіцьці конскага пагалоўя.

Арганізуемы Наркамземам СССР 6 лютага ўсесаюзны дзень каня ставіць задачу мабілізаваць актыўнасьць калгасьнікаў, рабочых мас МТС і саўгасаў на барацьбу за захаваньне конскага пагалоўя ў зімовы і падрыхтоўку яго ў здаровым упітаным становішчы да веснавой пасеўнай кампаніі 1933 году.

Ка «дню каня» камсамольскія арганізацыі, органы Наркамзему праводзяць усесаюзную масавую праверку выкананьня рашэньняў партыі і ўраду аб разьвіцьці конскага пагалоўя.

У раённых цэнтрах 6-га лютага павінны быць праведзены масавыя зьлёты ўдарнікаў конюхаў. У гэты-ж дзень у Маскве намячаецца правесьці ўсесаюзны зьлёт конюхаў.

КОЖНЫ РАБОЧЫ, СЛУЖАЧЫ, КАЛГАСЬНІК І ПРАЦОЎНЫ АДНААСОБНІК ПАВІНЕН БЫЦЬ ТРЫМАЦЕЛЕМ ПАЗЫКІ „4-Ы, ЗАВЯРШАЮЧЫ".

СУСТРЭЦЬ ПЕРШЫ ТЫРАЖ ПОЎНЫМ ВЫКАНАНЬНЕМ КАНТРОЛЬНАГА ЗАДАНЬНЯ ПА ПАЗЫЦЫ.

У першай палове лютага адбудзецца першы тыраж пазыкі «4-ты завяршальны.

Задача Віцебшчыны сустрэць гэты тыраж поўным выкананьнем кантрольных заданьняў па рэалізацыі пазыкі «4 ы, завяршальны».

Ніводзін рабочы, служачы, калгасьнік і працоўны аднаасобнік да тыражу не павінен застацца не ахоплены падпіскай на пазыку.

Сустрэць тыраж поўным выкананьнем пляну па рэалізацыі пазыкі—баявая задача Віцебшчыны.

Тамашоў трымае аблігацыі падпішчыкаў у сваёй кішэні.

У калгасе імя Дзяржынскага, Рудніцкага сельсавету, падпіска праведзена на суму 4500 руб. Праўленьне калгасу грошы за пазыку ўнясло, атрымала аблігацыі, аблігацыі не раздае падпішчыкам. Калгасьнікі некалькі разоў хадзілі да старшыні калгасу Тамашову, каб атрымаць свае аблігацыі, але апошні іх не выдае. Такія адносіны да падпішчыкаў выклікаюць нездавальненьне сярод калгасьнікаў і зьяўляюцца прамым парушэньнем фінансавай дысцыпліны.

Аблігацыі пазыкі «Чацьвёрты, завяршальны» павінны быць зараз-жа разданы падпішчыкам. Адначасова трэба разгарнуць работу па ахопу падпіскай на пазыку тых калгасьнікаў, якія яшчэ не падпісаліся. Праходзячая падрыхтоўка да адзінага савецкага дню на вёсцы павінна даць належны зрух да поўнага выкананьня пляну рэалізацыі пазыкі на вёсцы, у гэтым напрамку павінны адыграць вялічэзьнейшую ролю дэпутацкія групы і савецкі актыў.

Калгасьнік.

Мацьвееў і Марголін—зрыўшчыкі пазыковай кампаніі.

48-я школа яшчэ дагэтуль не атрымала аблігацыі «Трэцяга, рашаючага». Прычына неатрыманьня аблігацый тлумачыцца тым, што на сёньняшні дзень яшчэ не пагашана запазычанасьць па падпісцы. Т. Мацьвееў, які займаўся гэтай справай, а таксама і загадчык школы Марголін, не паклапаціліся ўтрымаць грошы за падпіску з падпішчыкаў і атрымаць аблігацыі ў ашчадкасе. Гэта выклікала сярод вучняў нездавальненьне і мела некаторы адбітак на ход падпіскі на пазыку «Чацьвёрты, завяршальны».

Неабходна зараз-жа пагасіць запазычанасьць па падпісцы на пазыку «Трэці, рашаючы», атрымаць аблігацыі і раздаць іх падпішчыкам, а таксама арганізаваць работу па рэалізацыі пазыкі «Чацьвёрты, завяршальны».

Вучань.

Газэта дапамагла.

28 сьнежня 1932 г. у «Віцебскім пралетары» быў зьмешчан матар'ял аб тым, што на хлебазаводзе ня былі разданы замацавальныя талёны пазыкі «Чацьвёрты, завяршальны» і сьпісы на дадатковую падпіску трымаліся ў бухгальтэрыі.

Заўком і камсамол заводу пасьля зьмяшчэньня гэтага матар'ялу ўзяліся за выпраўленьне дапушчаных памылак. Замацавальныя талёны на сёньняшні дзень разданы ўсім падпішчыкам, а таксама афармлен сьпіс на дадатковую падпіску і здан у гарашчадкасу.

Б.

Першы дзень суда.

СПРАВА КОНТРРЭВАЛЮЦЫЯНЭРАЎ-ШКОДНІКАЎ З БЕЛДЗЯРЖСНАБУ.

Першы дзень суда быў прысьвечаны допыту абвінавачаных Фурсо, Рамановскага, Бельскага.

Ужо з паказаньняў гэтых трох падсудных становіцца зусім ясным, што сыстэму шкоднай парукі, якая існавала ўвесь час у аппараце Белдзяржснабу, шкодніцкая група парашыла цьвёрда праводзіць і да суда. Адзін другога выгараджвае, адзін другому дапамагае хлусіць. І ў першую чаргу ўсе як адзін імкнуцца выгарадзіць галоўнага [illegible] кіраўніка і натхніцеля групы шкоднікаў Талкача. «Ён меў з імі ніякай сувязі, усё рабілася самастойна [illegible].

Фурсо прызнае сябе вінаватым, але імкнецца даказаць, што распараджэньне матар'яламі рабілася толькі па [illegible], што толькі было „выпадкова". „Выпадкова" Фурсо адпускаў клей, мыла і іншыя дэфіцытныя матар'ялы „сваім людзям" Палякову, Малаўскаму. „Выпадкова" ён адпусьціў у Магілёў і іншыя гарады розныя тавары, атрымаўшы хабар на 300—400 рублёў [illegible] і г. д. і г. д.

Але дарэмна спробы замазаць палітычную сутнасьць справы [illegible] злоўжываньняў [illegible] пытаньнях старшыні і членаў суда, дзяржаўнага вінаваўцы.

Справа яскравая. Група шкоднікаў не абмяжоўвалася выключна вузкімі сьценамі Белдзяржснабу, а мае сувязь з класава-варожымі элементамі, з кулакамі і заможнікамі, якія разам з Талкачамі, Маляўскімі, Фурсо і Бельскімі імкнуцца падарваць мерапрыемствы партыі і ўраду, перашкодзіць пасьпяховаму разгортваньню сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

(«Зьвязда»).

ВІЦЕБСКІ ДЗЕНЬ.

✱ ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ПРАФЭСАРА І. М. ВЕРЫНА з 1-га студзеня пачало працаваць лектарскае бюро пры гарпрафсавеце з наступнымі сэкцыямі: сацыяльна-эканамічная, літаратурная, мастацтва і кіно, тэхнічная. Лектарскае бюро будзе абслугоўваць прадпрыемствы, клюбы, калгасы, чырвонаармейскія часьці і школы.

✱ Тав. ДЗЬМІТРЫЕВА АБРАНА САКРАТАРОМ ГАРСАВЕТУ САЮЗУ ВАЯЎНІЧЫХ БЯЗБОЖНІКАЎ.

✱ АБУТКОВАЯ ФАБРЫКА «ПРАГРЭС» з 1-га студзеня ўключылася ў конкурс на лепшае правядзеньне справаздачна-перавыбарчай кампаніі ФЗМК.

✱ 6-га СТУДЗЕНЯ АДБЫЎСЯ ЗЬЛЁТ ВЫХАВАНЦАЎ ДЗІЦЯЧЫХ ДАМОЎ. У парадку узмацненьня працы дзіцячых дамоў, піянэрбаза заводу «Чырвоны мэталіст» узяла шэфства над 16-й яўрэйскай камунай.

✱ ЯЧЭЙКА МОПР Ф-КІ «ПРАГРЭС» выканала заданьне па распаўсюджваньню мопраўскага часопісу на 200 проц.

НА КАНФЭРЭНЦЫІ АСЬВЕТНІКАЎ.

„КАРЭННЫ НЕДАХОП" НЕ ЛІКВІДАВАН.

АРМІЯ АСЬВЕТНІКАЎ НА ПЕРАДАВЫЯ ПАЗЫЦЫІ БАРАЦЬБЫ ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ.

8-га студзеня пачалася вытворчая канфэрэнцыя асьветнікаў Віцебшчыны.

З вялікім дакладам аб выніках сьнежаньскага пленуму ЦК КП(б)Б выступіў сэкратар гаркому КП(б)Б т. Міцькоў, які ўзьняў усю суму пытаньняў барацьбы за перабудову вёскі, за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў, за падвышэньне ўраджайнасьці сацыялістычных палёў. Тав. Міцькоў падкрэсьліў абвайстронасьць клясавай барацьбы ў сучасны момант на вёсцы, асабліва ярка выпукляючыся ў сувязі з дзяржаўнымі загатоўкамі.

Выступаўшыя ў спрэчках настаўнікі падкрэсьлілі недастатковы ўдзел часткі школ у культмасавай працы на вёсцы. Напрыклад, у большай частцы калгасаў Замастоцкага сельсавету адсутнічаюць насьценгазэты, лікпункты, гурткі малапісьменных, не вядзецца антырэлігійнае выхаваньне. Тут школы стаяць з боку ад культпрацы.

Тав. Гіндзіна (заг. гарАНА) у сваім дакладзе аб рэалізацыі пастановы ЦК партыі аб школе ўказала, што значная частка школ Віцебшчыны на працягу гэтага паўгодзьдзя разгарнула барацьбу за ліквідацыю «карэннага недахопу», за якасьць ведаў вучняў.

Значна палепшылася якасьць працы ўзорных школ №№ 4, 23, 50, у якіх пасьпяховасьць па матар'ялам самаправеркі дасягае па геаграфіі 3-й і 4-й групы 80—89,2 проц., 6-я ФЗС—7 кляса пасьпяховасьць на белмове 89 проц., па матэматыцы па 4 клясе 79,6 проц. і па 3-м клясам 66,7 проц., па прыродазнаўству 3 і 4 клясы 81,1 — 85,3 проц.

На раду са школамі, якія вялі барацьбу з якасьцю вучобы, мы маем і такія, якія ганебна плятуцца ў хвасьце. Так, 41-я ФЗС дае вялікі процант непасьпяховасьці — па матэматыцы 4-й групы процант непасьпяховасьці 56,3, па геаграфіі—41 проц., а па 4-м групам—46 проц., па прыродазнаўству 3-й клясы—74,8 проц., 4-й клясы—44 проц.

У 29-й ФЗС пасьпяховасьць па белмове вучняў 2-га канцэнтру паграджаючая. Процант непасьпяховасьці 75. Выкладчыца белмовы т. Новік зьвяртае мала ўвагі на паднацьцё пасьпяховасьці.

Самаправерка паказала нізкі ўзровень пісьменнасьці вучняў, някультурнасьць пісьма, няўменьне фармуляваць свае думкі, ласкутнасьць ведаў. Вынікі самаправеркі былі «сюрпрызам» для саміх настаўнікаў.

Неабходна падкрэсьліць, што яшчэ маюцца і такія настаўнікі, якія не зразумелі сэнсу пастановы ЦК аб школе. Так камісія па агляду працы вярхоўскай школы (Каршун, Крыцкі, Дзеканаў) пішуць у вывадах, як дасягненьне: «пастанова ЦК праводзіцца ў жыцьцё—уведзена брыгадная сыстэма працы».

Усё гэта кажа аб тым, што належнага пералому ў працы школ Віцебшчыны яшчэ няма. Маючыяся зрухі ў выкананьні пастановы ЦК партыі аб школе недастатковы, тэмпы перабудовы працы школы нездавальняючыя, «карэнны недахоп» далёка не ліквідаваны, ня гледзячы на тое, што ўсе падставы для добрай працы школ ва ўмовах Віцебшчыны маюцца.

Ударная брыгада друку:
Залівака,
Верынава.

У ІХ.

„Уся краіна ахоплена аграмадным энтузіязмам будаўніцтва".

Адна з ангельскіх газэт у артыкуле «Што зьмяшчае пяцігодка» падкрэсьлівае, што сучаснае ўжываньне электраэнэргіі ў СССР амаль дасягнула размераў ужываньня яе ў Англіі. [illegible] аграмадным энтузіязмам будаўніцтва [illegible].

Французская газэта „Дэпеш каленія" піша, што [illegible] Турксіб [illegible].

Вялікі палітычны працэс у Варшаве.

ВАРШАВА. 3-га студзеня у Варшаўскім акруговым судзе пачаўся вялікі палітычны працэс супроць 11 трамвайшчыкаў, абвінавачаных у арганізацыі ў удзеле у забастоўцы трамвайшчыкаў у чэрвені 1931 году. Апрача таго, паводле акту абвінавачаньня падсудным [illegible] абвінавачаньне ў прыналежнасьці да кампартыі і ў камуністычнай агітацыі сярод рабочых Варшавы.

Як вядома, забастоўка трамвайшчыкаў у чэрвені 1931 году была выклікана [illegible] эксплаатацыі рабочых і новым зьніжэньнем зарплаты. Забастоўка гэта насіла надзвычай бурны характар.

На лаўцы падсудных сядзяць: С. Астроўскі, сьлесар, А. Клос—сьлесар, В. Скшынэк—трамвайны кандуктар, С. Завадзкі—трамвайны рабочы, беспрацоўны, Я. Мілеўскі—шофэр, беспрацоўны, Я. Хэнцінскі—кацельшчык, С. Врубель—токар, Тамашэўскі—беспрацоўны, Куцінскі—каваль, І. Дамалеўскі—столяр і Я. Худыцысьляр.

Як зазначае сацыял-фашысцкі «Работнік», акт абвінавачваньня займае 36 старонак машыннага друку. На расправу выклікана [illegible] вачаньнем звыш 100 сьведак. Працэс будзе працягвацца каля двух тыдняў.

Суд складаецца з старшыні суда—Ляшчынскага і судзьдзяў: Пшыбылоўскага і Д. Дэмбіцкага. Абвінавачвае пракурор Рудніцкі.

Працэс выклікаў велізарнае абурэньне сярод варшаўскіх трамвайшчыкаў. Будынак [illegible] акружан узмоцненымі атрадамі пешай і коннай паліцыі з кулямётамі. Значны паліцэйскі атрад узведзен у будынак суда. Заля суда, кулуары, калідор перапоўнены трамвайшчыкамі.

Японцы бамбардыруюць кітайскія гарады.

Паводле паведамленьня нанкінскага (кітайскага) міністэрства замежных спраў, у рэзультаце ўжываньня японцамі зажыгацельных бомб, спален горад Люны (на паўночны ўсход ад Шанхайгуаня). Зруйнаваны таксама ваколічныя вёскі.

Паводле кітайскіх паведамленьняў, японскія аэрапляны бамбардыравалі горад Чаоян (правінцыі Жэхэ), нанёсшы яму вялікія пашкоджаньні.

Паводле японскіх паведамленьняў, тры [illegible] тайскіх дывізіі нібы ўступілі ў Жэхэ і адна дывізія накіроўваецца да Шанхайгуаня.

8-га студзеня японскія аэрапляны абстрэльвалі кітайскія войскі ўсходняй часьці Жэхэ.

Японскае ваеннае камандваньне адхіліла прапанову аб пасрэдніцтве камандуючага ангельскім флётам у далёка-усходніх водах.

Японская і кітайская дэлегацыі ў Жэневе перадалі Лізе нацый ноты (заявы) аб падзеях у Шанхайгуане. Японская дэлегацыя паведамляе, што Японія гатова не дапускаць пашырэньня падзей у Шанхайгуані «пакольні не насьледуе правакацый з боку кітайцаў».

Кітайская дэлегацыя адзначае, што японцы захапілі Шанхайгуань па загадзя распрацаваным пляне і ўсё больш пашыраюць ваенныя дзеі ў Кітаі. У заяве ўказваецца, што кітайскія войскі і надалей усімі сіламі будуць супраціўляцца наступленьню японскіх войск.

Адказны рэдактар Л. РОЗЭНБЛЮМ.

ПА СТАРОНКАХ.

ФАБРЫЧНА-ЗАВОДЗКІХ ГАЗЭТ.

18 сьнежня мінулага году на акулярнай фабрыцы імя Розы Люксэмбург быў праведзены інтэрнацыянальны вечар. На гэтым сходзе-вечары працавалі сэкцыі на яўрэйскай, польскай і латыскай мовах, якія абмяркоўвалі нацпытаньне. Вечар закончыўся дакладам аб кантрольных лічбах фабрыкі на 1933 год.

Гэты інтэрнацыянальны вечар-сход прайшоў з вялікім уздымам і 100-процантнай яўкай нацменаў фабрыкі.

Вопыт акулярнікаў падхоплены фабкомам фабрыкі «Сьцяг індустрыялізацыі».

Як паведамляе шматтыражка «Сьцяг індустрыялізацыі», 14 студзеня на фабрыцы адбудзецца інтэрнацыянальная канфэрэнцыя рабочых. На гэтай канфэрэнцыі ў асобных сэкцыях рабочыя ўсіх нацыянальнасьцяй—беларусы, яўрэі, палякі, немцы, латышы і цыгане будуць абмяркоўваць на сваёй роднай мове прамфінплян фабрыкі на 1933 год і аб палітычна-масавай рабоце на роднай мове.

* * *

Разгортваецца работа па 3-му ўсесаюзнаму конкурсу спараных брыгад у 6-м раёне МББ чыгункі.

У рабоце паравозаў—удзельнікаў конкурсу ўсесаюзнага і дарожнага па раёну за час з 15 сьнежня па 1 студзеня ёсьць некаторае палепшаньне параўнаўча з першай паловай сьнежня.

Лепш за ўсіх работае паравоз Э-4294—спараныя брыгады Масьленьнікава і Сушынскага, ідучыя па выкананьні вымернікаў на першым месцы па раёну.

Адным з адстаючых зьяўляецца паравоз Э-5660—спараныя брыгады Багданава і Ісаева, якія не выконваюць раду вымернікаў, балаў маюць мінус 49,1, перапал паліва—10,4 проц.

Адна з важнейшых умоў конкурсу—шэфства машыністаў-удзельнікаў мінулых конкурсаў і тэхнічная дапамога мала кваліфікаваным машыністам ня выконваецца.

Гэтыя матар'ялы аб ходзе конкурсу газэта „Сацыялістычны транспарт" з зводкай па асобных брыгадах прыводзіць 8 студзеня ў нумары 3 (95).

Беларускі 2-гі Дзяржтэатр.

Пастаноўка, прысьвечаная XV-годзьдзю Кастрычніцкай рэвалюцыі.
Ус. Вішнеўскі.
НА ЗАХАДЗЕ БОЙ.
Пастаноўка Міколы Міцкевіча.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
11 і 12-га СТУДЗЕНЯ
вечары сьпеваў народаў СССР і Эўропы
Анны Іванаўны ЗАГОРСКАЙ
пры ўдзеле прафэсароў маскоўскай кансэрваторыі В. В. БАРЫСАЎСКАГА (viola d'amour) і М. С. НЕМЕНАВА-ЛУНЦ (раяль) сьпевы народаў СССР і рускія, украінскія, беларускія, азэрбэджанскія, армянскія, бурацкія, башкірскія, грузінскія, яўрэйскія, кіргіскія, асецінскія, татарскія і туркменскія.
Сьпевы народаў Заходняй Эўропы:
ангельскія, шатляндскія, флямандзкія, нямецкія, швабскія, тырольскія, багемскія, францускія, італьянскія, гішпанскія, баўгарскія, сандамірскія, польскія, японскія, турэцкія, пэрсідзкія.
КОЖНЫ ДЗЕНЬ ПА НОВАЙ ПРАГРАМЕ.
Пачатак а 9 гадз увечары. Білеты прадаюцца ў касе тэатру. Па калектыўных заяўках скідка 20 проц.

ЗРК ІМЯ ЛЕКЕРТА абвяшчае на 11 студзеня, а 10 гадзіне раніцы, **ТАРГІ** ў памяшканьні стайні ЗРК —Гарадоцкае шасэ, № 11 на продаж двух коняй.
29—1—1. Праўленьне.

ПРЭЙС-КУРАНТ НА ЦЬВЯТОЧНЫЯ
СЕМЯНА
вышаў з друку 5-га студзеня 1933 году. Жадаючым будзе высылацца поштай. Пры сылаць на перасылку 10 кап. паштовую марку. Семянная база трэсту зялёнага будаўніцтва, Масква, Ленінградзкае шасэ 62/2.
30—1—1

Штаб па правядзеньню конкурсу трамваю паведамляе, што з 7-га студзеня устаноўлена КРУГЛА-СУТАЧНАЕ ДЗЯРЖУРСТВА СЯБРАЎ КАМУНАЛЬНАЙ СЭКЦЫІ І ЛЁГКАЙ КАВАЛЕРЫІ ДЛЯ ЛЕПШАГА АБСЛУГОЎВАНЬНЯ РУХУ І ПРЫЁМУ СКАРГАЎ, ПРАПАНОЎ НА ЛЕПШЫ ТРАМВАЙНЫ РУХ.
Штаб конкурсу.
№ 24—2—2

Фабрыцы „Сьцяг індустрыялізацыі" патрэбны эканамісты і плянавікі. Зварочвацца па адрэсу: Сураскі тракт, швэйная фабрыка «Сьцяг індустрыялізацыі».
12—3—3 Дырэкцыя фабрыкі.

Дырэкцыя швэйнай фабрыкі „Сьцяг індустрыялізацыі" прапануе ўсім рабочым і служачым паказанай фабрыкі, якія да гэтага часу не атрымалі замацавальных талёнаў пазыкі „4-ы, завяршальны год пяцігодкі" атрымаць гэткія да 15-га студзеня ў бухгальтэрыі фабрыкі ў тав. Элькінда.
ДЫРЭКЦЫЯ.
26—3—1

Віцебскае аддзяленьне Энэргазбыту «БЕЛЭНЭРГА» даводзіць да ведама абанэнтаў, КАРЫСТАЮЧЫХСЯ ЭЛЕКТРАЭНЭРГІЯЙ, што абанэнты, якія будуць выключны за няплацёж альбо за перамену лямп у бок павялічэньня, а таксама самавольна ўключыўшыяся будуць пазбаўлены карыстаньня сьвятлом НА ПРАЦЯГУ 20 ДЗЁН.
Асобы, самаўласна перамяніўшыя лямпы, ці самаўласна ўключыўшыяся, акрамя пазбаўленьня карыстаньня сьвятлом, будуць абкладзены штрафам.
3—5—3 Белэнэрга.

ТОРГСІН ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ НА ПАШЫЎКУ ГАТОВАГА АДЗЕНЬНЯ мужчынскага і жаночага: паліто, гарнітуры і плацьці з розных матар'ялаў экспартнай і імпартнай якасьці па адбору заказчыкаў.
Заказы выконваюцца спэцыялістамі і ў найкарацейшы тэрмін.
Заказы прымаюцца ў унівэрмагу па вул. Леніна, 19.
23—5—2

ВІЦЕБСКІ **ГАРТОП** наступным паведамляе, што, згодна даўмоўленасьці з гарсаветам і пастановы нарады ЦРК і ЗРК, з 11-га па 16-е студзеня праз ЦРК і ЗРК будзе вытварацца абмен дрывяных ордэроў, выдадзеных у 1932 г., на новыя ордэры стандартнага абразца. Пасьля 16-га студзеня старыя ордэры лічацца ануляванымі і выдача дроў са складаў гартопу па гэтых ордэрах спыняецца.
11-га студзеня ЦРК і ЗРК зьявіцца ў гартоп за атрыманьнем ордэроў і абвясьціць аб абмене ордэроў па ўстановах, фабрыках і заводах.
Дырэктар гартопу Пескін.
25—2—1

ЗРК фабрыкі „Сьцяг індустрыялізацыі" памяшчаецца па Сураскаму тракту, № 35 (побач з фабрыкай „Сьцяг індустрыялізацыі"), тэл. 2-61.
К/к. рахунак у дзяржбанку 91-а 1904.
Праўленьне ЗРК фабрыкі „Сьцяг індустрыялізацыі".
9—5—3

Да ведама дырэктараў прадпрыемстваў і устаноў, абслугоўваючых сыстэмы Віцебскага ЦРК.
Віц. гар. КК—РСІ прапануе пад адказнасьць дырэктароў прадпрыемстваў і устаноў
ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ ПРАДСТАЎЛЕНЬНЕ СПРАВАЗДАЧЫ
аб выдачы наборных дакумантаў сталу пайнікаў ЦРК не пазьней
11-га студзеня г. г. уключна.
У выпадку непрадстаўленьня справаздачы ў паказаны тэрмін будуць прыняты самыя суровыя меры ўзьдзейнічаньня.
Праўленьню ЦРК забясьпечыць прыём справаздач у паказаны тэрмін падрыхтаваўшы да 13-га студзеня вынікі аб выдачы наборных дакумантаў.
Работу стала пайнікаў у перыяд з 10-га па 12-е студзеня ўстанавіць у 1½ зьмены з 9 гадзін раніцы да 9 гадзін увечары.
Гар. КК—РСІ.
32—3—1

ВІЦЕБСКАЯ БАЗА № 1
ДЗЯРЖГАНДАЛЬТАРА,
Камсамольская вул., № 79, АБВЯШЧАЕ ПРЫЁМ ВУЧНЯЎ ДЛЯ НАВУЧАНЬНЯ БАНДАРНАЙ СПРАВЕ. Аб умовах прыёму даўмовіцца ў канторы базы з 10 да 4-х гадзін.
Дырэктар базы СЛАВІН.
1700—2—2

[illegible] № 12. Друкарня „Камінтэрн" [illegible] Тыр. 3.500 экз.